

**2010 YILI
FAALİYET RAPORU
(1 Ocak-31 Aralık 2010)**

TRB1 (Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli)

Düzey 2 Bölgesi

Şubat 2011

“Türkiye’imizi layık olduğu düzeye çıkarmak için, ekonomiye birinci derecede önem vermek zorundayız.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

YÖNETİM KURULU BAŞKANI SUNUŞU	4
I. GENEL BİLGİLER	6
A. MİSYON VE VİZYON	6
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	7
C. AJANSA İLİŞKİN BİLGİLER	8
1) Fiziksel Yapı	8
2) Teşkilat Yapısı	9
3) Bilgi Teknolojisi Kaynakları	14
4) İnsan Kaynakları	17
5) Sunulan Hizmetler	20
6) Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	27
II. AMAÇ VE HEDEFLER	28
A. AJANSIN AMAÇ VE HEDEFLERİ.....	28
B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER	28
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ ve DEĞERLENDİRMELER.....	29
A. MALİ BİLGİLER	29
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	29
2. Mali Denetim	31
B. PERFORMANS BİLGİLERİ	31
C. EĞİTİM, SEMİNER VE TOPLANTILAR.....	55
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	63
a. Üstün Yönler.....	63
b. Zayıf Yönler.....	63
c. Değerlendirme.....	63
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER	64

YÖNETİM KURULU BAŞKANI SUNUŞU

Dünyadaki değişimlere paralel olarak ülkemizde yaşanan dönüşüm süreci tüm hızıyla sürmektedir. Geleneksel yönetim tarzının yerini çoğulcu demokrasi ilkesinin gereği olarak kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğine dayanan “yönetişim” anlayışı almıştır. Bu anlayışın Türk Kamu Yönetimi üzerindeki izdüşümü olan Kalkınma Ajansları 25.01.2006 tarih 5449 sayılı *Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun* ile kurulmuşlardır.

Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerinden sorumlu olarak faaliyet gösteren Fırat Kalkınma Ajansı; 14 Temmuz 2009 tarih 15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 25 Temmuz 2009 tarih ve 27299 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmasından sonra faaliyetlerine başlamıştır.

Ajansımız, Yönetim ve Kalkınma Kurullarının ve bölgedeki paydaşlarının da desteği ile kurumsallaşma sürecini tamamlama yolunda önemli mesafe kat etmiştir. 2010 yılının ikinci çeyreği içerisinde tamamlanan personel alımının ardından çalışmalarına hızla başlayan ajansımız ilk olarak; Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerini kapsayan TRB1 Bölge Planı'nı, bölge içi ve bölge dışı paydaşların katılımıyla, hazırlamıştır. Hazırlanan bölge planı referans alınarak öncelikleri belirlenen Mali Destek Programları ilan edilmiş olup, bu programlar kapsamında Ajansımıza sunulan projelerin değerlendirme süreci devam etmektedir.

Bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmayı amaçlayan Kalkınma Ajanslarının; bu amaca ulaşmaları yerel sahiplenmeden geçmektedir. Bu doğrultuda paydaşlarıyla iletişim bağlarını gün geçtikçe daha fazla kuvvetlendiren ve bölgedeki paydaşların desteğini her zaman arkasında hisseden Fırat Kalkınma Ajansı'nın koordinasyonunda "Fırat"ın daha güçlü akacağı aşîkârdır.

Ajansımızın yapacağı çalışmaların bölgemizin ve ülkemizin sosyal ve ekonomik gelişmesine önemli katkılar sağlaması temennisi ile süreçte emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım.

Mustafa TAŞKESEN

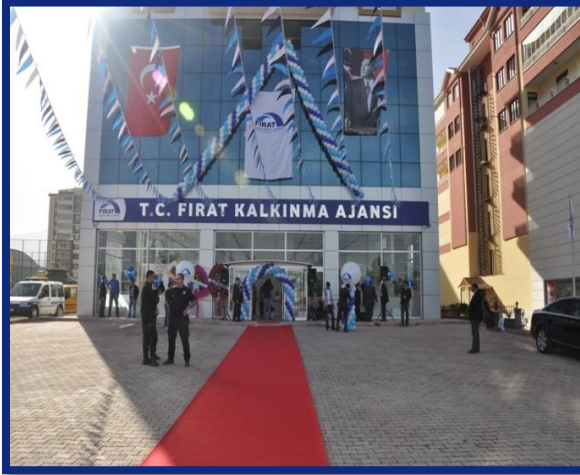
Tunceli Valisi

Yönetim Kurulu Başkanı

I. GENEL BİLGİLER

Fırat Kalkınma Ajansı, TRB1 (Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli) Bölgesi'nde faaliyet göstermek üzere, 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun”un 3. maddesine dayanılarak 25.07.2009 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 14.07.2009 ve 15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

9 Aralık 2009 tarihinde Genel Sekreter Sayın Fethi Altunyuva’nın göreve başlamasını müteakip, 1-5 Mart 2010 tarihlerinde gerçekleştirilen yarışma sınavı sonucunda başarılı olan 25 uzman, 5 destek personeli ve 1 iç denetçinin istihdamı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu personelin, göreve başlama süreci 1 Nisan 2010 tarihinden itibaren başlamış ve bu süreç 2010 yılının ilk yarısında tamamlanmıştır. Ajansımızın resmi açılışı 20 Ekim 2010 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

2010 yılı içerisinde; Ajans personelinin niteliklerinin artırılmasına yönelik eğitim programlarının gerçekleştirilmesi, 2010-2013 TRB1 Bölge Planı’nın hazırlanması, Mali Destek Programlarının yürütülmesi ve Yatırım Destek Ofislerinin faal hale getirilmesi faaliyetleri üzerinde yoğunlaşmıştır.

A. MİSYON VE VİZYON

Ajansımız tarafından 2009 yılında başlatılan kurumsal kimlik çalışmaları 2010 yılında tamamlanmıştır. Bu doğrultuda Misyonumuz:

“TRB1 Bölgesinin sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek için gereken plan, program ve araçları hazırlayarak paydaşlarıyla birlikte uygulamak”

Vizyonumuz:

“Bölgede meydana getirdiği pozitif değişimle ülkemizin gelişmesine ilham kaynağı olan bir kalkınma ajansı olmak”

şeklinde belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun”a dayanılarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’nın koordinasyonunda, 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Fırat Kalkınma Ajansı, faaliyetlerini Kanun’un 5. Maddesinde belirlenen görev ve yetkiler doğrultusunda yürütmektedir. Bu görev ve yetkiler:

- a) Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
- b) Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına bildirmek,
- c) Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak,
- d) Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek,
- e) Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek,
- f) Ajansa tahsis edilen kaynakları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak.
- g) Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,
- h) Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,
- i) Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek,

- j) Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek,
- k) Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak,
- l) Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmaktır.

Fırat Kalkınma Ajansı, üzerine düşen faaliyetleri yukarıda da belirtilen görev ve yetkiler çerçevesinde gerçekleştirmektedir.

C. AJANSA İLİŞKİN BİLGİLER

1) Fiziksel Yapı

Ajansımız, Turgut Özal Mahallesi Ankara Caddesi No:139 MALATYA adresinde bulunan binada hizmet vermektedir. Hizmet binası; hizmet birimleri, Genel Sekreter ve Yönetim Kurulu Başkanı makam odaları, Malatya Yatırım Destek Ofisi, toplantı salonları, kütüphane, çalışma ofisleri, kafeterya, arşiv ve depo kısımlarından müteşekkil 3800 m² kapalı alana sahiptir.

Ajans hizmet binasında 90.000 dosya kapasiteli arşiv, 80 kişilik seminer salonu, Yönetim Kurulu toplantı salonu ve 3 adet küçük toplantı salonu bulunmaktadır.

Ajans ve Yarım Destek Ofislerinin faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan ulaşım hizmetleri kiralama yöntemiyle hizmet alımı şeklinde karşılanmaktadır. Temizlik ve güvenlik hizmetleri için de hizmet alımı yapılmakta olup, bu kapsamda 2 güvenlik görevlisi ve 4 temizlik görevlisi çalıştırılmaktadır.

Bingöl Yatırım Destek Ofisi; Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası binasında, Elazığ Yatırım Destek Ofisi; Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası binasının 5. Katında, Tunceli Yatırım Destek Ofisi; Tunceli Esnaf ve Sanatkarlar Odası binasında tahsis edilen büroda hizmet vermektedir.

2) Teşkilat Yapısı

Kalkınma Ajanslarının teşkilat yapısı 5449 sayılı kanun'un 7. maddesinde belirtilmiştir. Buna göre Ajansımız teşkilat yapısı;

- Kalkınma Kurulu,
- Yönetim Kurulu,
- Genel Sekreterlik ve
- Yatırım Destek Ofislerinden

oluşmaktadır.

Kalkınma Kurulu:

Bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak; bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek ve ajansı yönlendirmek üzere oluşturulan Kurul, illerin nüfuslarına göre dengeli temsiliyi sağlayacak şekilde toplam yüz üyeden oluşmaktadır.

Kalkınma Kurulu'nda temsil edilecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kesim ve sivil toplum kuruluşları, 25 Temmuz 2009 tarih ve 27299 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2009/15236 sayılı Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulması Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiştir. Fırat Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu, 21'i Bingöl, 29'u Elazığ, 33'ü Malatya ve 17'si Tunceli'den olmak üzere toplam 100 üyeden oluşmaktadır.

Kalkınma Kurulu, 22 Temmuz 2010 tarihinde Elazığ'da, 9 Aralık 2010 tarihinde de Malatya'da olmak üzere iki defa toplanmıştır. 22 Temmuz'da gerçekleştirilen toplantıda üyelere uygulanan anketler ve üyelerin uzmanlık alanlarına göre yapılan değerlendirmeler sonucunda Kalkınma Kurulu bünyesinde Sosyal Yapı, Tarım, Sanayi ve Ticaret, Turizm,

Teknik Altyapı ve Çevre olmak üzere 5 adet çalışma komisyonu oluşturulmuş olup, 9 Aralık tarihli toplantıda söz konusu komisyonlar, Ajans uzmanlarımızın moderatörlüğünde ilk toplantılarını gerçekleştirmişlerdir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 9. maddesinde Kalkınma Kurulu'nun görev ve yetkileri aşağıdaki gibi belirtilmiştir:

- Ajansın yıllık faaliyet ve iç denetim raporlarını görüşmek, değerlendirmek ve yönetim kuruluna önerilerde bulunmak.
- Bölgenin sorunlarına ve çözüm önerilerine, tanıtımına, potansiyeline ve önceliklerine yönelik olarak yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunmak.
- Toplantı sonuçlarını Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına raporlamak ve toplantıya ilişkin bir sonuç bildirisi yayımlamak.

Yönetim Kurulu:

Yönetim kurulu, ajansın karar organıdır. 5449 sayılı kanun'un 10. Maddesinde belirtildiği üzere Yönetim kurulu; birden fazla ilden oluşan bölgelerde il valileri, büyükşehir belediye başkanları veya büyükşehir olmayan illerde il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ve her ilden birer kişi olmak kaydıyla ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşur.

Bu kapsamda, Fırat Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu;

- Bingöl Valisi Sayın M. Hakan GÜVENÇER,
- Elazığ Valisi Sayın Muammer EROL,

- Malatya Valisi Sayın Doç. Dr. Ulvi SARAN
- Tunceli Valisi Sayın Mustafa TAŞKESEN,
- Bingöl Belediye Başkanı Sayın Serdar ATALAY,
- Elazığ Belediye Başkanı Sayın M. Süleyman SELMANOĞLU,
- Malatya Belediye Başkanı Sayın Ahmet ÇAKIR,
- Tunceli Belediye Başkanı Sayın Edibe ŞAHİN,
- Bingöl İl Genel Meclisi Başkanı Sayın Yaşar DEMİR,
- Elazığ İl Genel Meclisi Başkanı Sayın Aydın KARA,
- Malatya İl Genel Meclisi Başkanı Sayın Naci ŞAVATA,
- Tunceli İl Genel Meclisi Başkanı Sayın Serdar ERDOĞAN,
- Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Kemal BOZAN,
- Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Ali ŞEKERDAĞ,
- Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın H. Hüseyin ERKOÇ,
- Tunceli Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Yusuf CENGİZ,

olmak üzere 16 üyeden oluşmaktadır.

Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 10. maddesine göre, birden fazla ilden oluşan bölgelerde Yönetim Kurulu başkanlığı ilk yıl için ajans merkezi olarak belirlenen ilin valisi tarafından, müteakip yıllarda illerin alfabetik sırasına göre bölgedeki valiler tarafından birer yıl süreyle dönüşümlü olarak yürütülmektedir. Bu kapsamda Ajansın kuruluşundan 25 Temmuz 2010 tarihine kadar Yönetim Kurulu Başkanlığını Malatya Valisi Sayın Doç Dr. Ulvi SARAN yürütmüş, 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısında bu görevi Tunceli Valisi Sayın Mustafa TAŞKESEN

devralmış olup halen yürütmektedir. Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini ise Bingöl Valisi Sayın M. Hakan GÜVENÇER yerine getirmektedir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 11. maddesinde Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

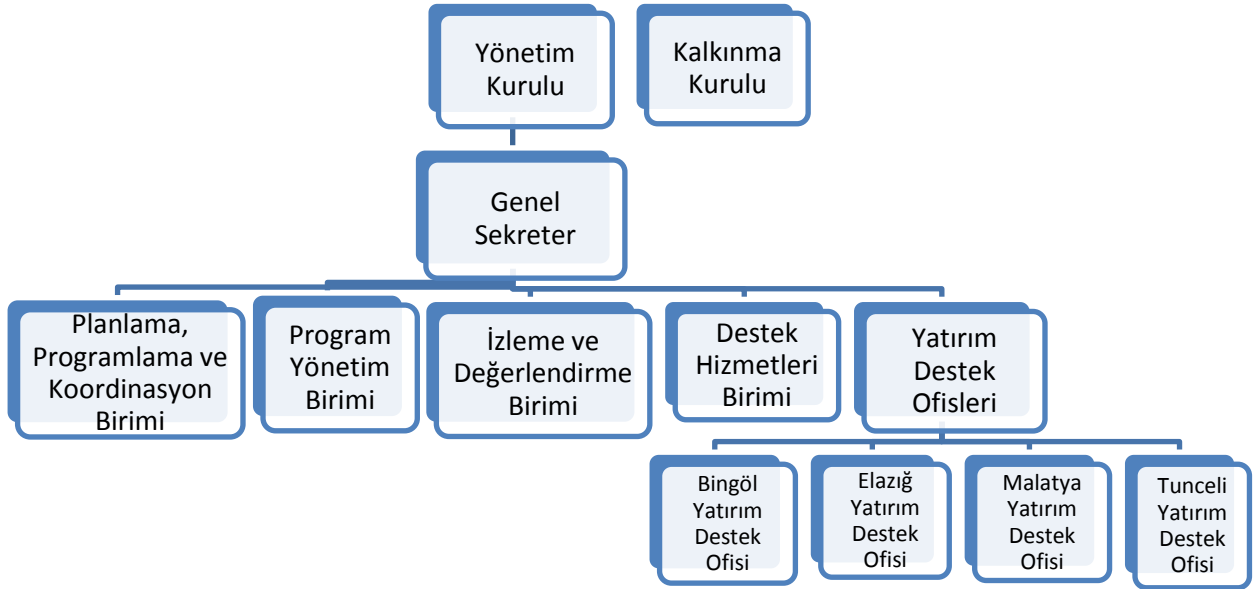
- Ajansın yıllık çalışma programını kabul etmek ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının onayına sunmak.
- Yıl içinde ihtiyaçlara göre bütçeyi revize etmek.
- Yıllık mali raporu ve kesinleşen bütçe sonuçlarını onaylamak.
- Taşınır ve taşınmaz mal alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek.
- Altı aylık ara rapor ile yıllık faaliyet raporunu Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına göndermek.
- Ajans bütçesini onaylamak ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına göndermek.
- Genel sekreterlik tarafından sunulan program, proje ve faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin teklifler ile kişi ve kuruluşlara yapılacak yardımları onaylamak.
- Ajansa yapılacak bağış ve hibeleri kabul etmek.
- Personelin işe alınması ve işine son verilmesine karar vermek.
- Genel sekreterce belirlenen çalışma birimlerini ve bunlar arasındaki işbölümünü onaylamak.
- Genel sekreteri belirlemek ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının onayına sunmak.
- Taşıt dışındaki taşınır malların alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımı konularında genel sekreterin yetkili olacağı sınırları tespit etmek.
- Gerekli gördüğü hallerde yukarıda sayılan yetkilerinden bir kısmını, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla genel sekretere devretmek.

2010 yılı Yönetim Kurulu toplantıları Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerinde dönüşümlü olarak 11 kez gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 21 Haziran 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısı İzmir Kalkınma Ajansına yapılan çalışma ziyareti kapsamında İzmir ilinde gerçekleştirilmiştir.

Genel Sekreterlik:

Genel sekreterlik Ajansın icra organıdır. Genel sekreterliğin, çalışma birimlerinin ve yatırım destek ofislerinin en üst amiri Genel Sekreterdir. Genel Sekreter yönetim kuruluna karşı sorumludur.

28.05.2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında, Kalkınma Ajansları Çalışma Usul ve Esasları'nın 20. Maddesi uyarınca Fırat Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği bünyesinde; Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, Program Yönetim Birimi, İzleme ve Değerlendirme Birimi ve Destek Hizmetleri Birimi olmak üzere dört çalışma birimi oluşturulmasına karar verilmiştir. Fırat Kalkınma Ajansı Organizasyon Şeması aşağıda belirtildiği şekildedir:

Şekil 1: Organizasyon Şeması

Yatırım Destek Ofisleri:

Yatırım Destek Ofisleri, bölge illerinde, yönetim kurulu kararı ile biri koordinatör olmak üzere, en çok beş uzmandan oluşacak şekilde teşkil edilir. Yatırım Destek Ofisleri görevleri ile ilgili olarak Genel Sekreterliğe karşı sorumludur.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 16. maddesinde Yatırım Destek Ofisleri'nin görev ve yetkileri aşağıdaki gibi belirtilmiştir:

- Bölge illerinde, özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta bir süre belirtilmemişse öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırmak üzere yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek, yatırımları izlemek,
- İlgili mevzuattaki başvuru koşulları ve istenen belgeler doğrultusunda yatırımcıya bilgi vermek ve yol göstermek,
- Başvurular hakkında ön inceleme yapmak,
- İş ve işlemler konusunda Valiliğe ve Genel Sekreterliğe bilgi vermektir.

Bingöl, Elazığ ve Tunceli Yatırım Destek Ofislerinin hizmet binalarının tespit ve temini tamamlanmış olup, YDO'lar 2010 yılının Kasım ayından itibaren faaliyetlerine başlamıştır. Malatya YDO, Ajans hizmet binası içinde yer almakta olup faaliyetlerini 2010 yılı Ekim ayından itibaren sürdürmektedir.

3) Bilgi Teknolojisi Kaynakları

Bilgi teknolojilerinin kullanımında donanım ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının geliştirilmesinde gerekli olan donanım ürünlerinin temin edilmesi için gerekli ihaleler gerçekleştirilmiş ve aşağıdaki ürünler satın alınarak kurulum ve yapılandırmaları yapılmış, Ajans hizmet binamızda ve Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli yatırım destek ofislerinde kullanılmaya başlanmıştır.

Tablo 1: Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

S.NO	ÜRÜN	ADET
1	SERVER TİP 1	2
2	SERVER TİP 2	2
3	HARİCİ YEDEKLEME ÜNİTESİ (8 ADET LTO3 DATA KARTUŞ 1 ADET TEMİZLEME LTO3 KARTUŞU)	1
4	KABLOSUZ AĞ KONTROL CİHAZI	1
5	KABLOSUZ ERİŞİM NOKTASI ACCESS POINT	10
6	FİREWALL NETWORK İNTERNET VE GÜVENLİK CİHAZI (ANTİSPAM, ANTİVİRÜS,1 YILLIK SUPPORT VE GÜNCELLEME DESTEĞİ)	1
7	MASAÜSTÜ TARAYICI SCANNER	1

8	SERVER İŞLETİM SİSTEMİ YAZILIMLARI: SOFTWIN 2008 R2 STD SVR OLP NL GOV	4
9	SERVER KULLANICI ERIŞİM LİSANSI SYMC PROTECTION SUITE ENTERPRISE	36
10	WEB HOSTİNG KONTROL PANELİ LİSANSI	1
11	MAİL SERVER YAZILIMI SOFT EXCHANGE SVRSTD 2010 SNGL OLP NL GOV	1
12	MAİL SERVER KULLANICI ERIŞİM LİSANSI (MAİL SERVER SOFT EXCHANGE CAL 2010 OLP NL GOV) (32 KULLANICILI)	1
13	WEB FİLTRELEME YAZILIMI LİSANSI	1
14	YEDEKLEME YAZILIMI (FILE SERVER, MAİL SERVER, MS EXCHANGE 2010 SUNUCUNUN)	4
15	CİSCO OMURGA SWITCH	1
16	CİSCO 24 PORT VE 48 PORT SWITCH	5
17	YAZICI CANON 3370 MONO LAZER 26PPM,DUBLEX,NETWORK	6
18	HP CB028A OFFİCE JET H470WBT MOBİL YAZ A4	1
19	YAZICI HP LAZER JET M1522 NF MFP PRİNTER	1
20	KYOCERA TAS KALFA 420İ FOTOKOPİ MAKİNASI	1
21	KYOCERA KM 2560 FOT. MAK.	1
22	KYOCERA FS1128 MFP FOT. MAK.	4
23	KYOCERA FS1350 DN ECOLASER	6
24	KYOCERA FSC5300 DN ECOLASER	1
25	KYOCERA TONER KM 2560/306	1
26	KYOCERA TONER TAS KALFA 420İ	1
27	KYOCERA TONER TK130/140	10
28	KYOCERA TONER TN-560Y YELLOW FS-5300 DN	1
29	KYOCERA TONER TN-560C CYAN FS-5300 DN	1
30	KYOCERA TONER TN-560M MAGENTA FS-5300 DN	1
31	KYOCERA TONER TN-560K BLACK FS-5300 DN	1
32	EVRAK İMHA MAKİNESİ	1
33	LG 37" LCD TV	6
34	LG 42" LCD TV	2
35	PANASONİC PLAZMA TV	1
36	BOTECH UYDU	1
37	SAMSUNG DİSK 3.5" EASY 1 TB USB 2.0 EXT HDD	3
38	SAMSUNG DİSK 2.5" EASY 500GB USB 2.0 EXT HDD	4
39	SMART DİSK 3.5" EASY 2 TB USB 2.0 EXT HDD	1
40	TOSHİBA 16GB USB 2.0 READYBOOST MEMORY (SİYAH)	40
41	METRO ETHERNET SWITCH	1
42	TOSHİBA TECRA A11-13G İ5-430M 2G 320G 15.6 W 7PRO LAPTOP	35
43	SONY VAİO WPCZ11Z9E/B İ7-620M 2.66 6GB 250GB 13.1" LAPTOP	1
44	WINDOWS PROFESSIONAL LİSANSI	31
45	OFFİCE 2007 ENT LİSANSI	31
46	ADDISON ANC -50D 15,4" BİLGİSAYAR ALTLIĞI	31
47	MS 69M LAZER KABLOSUZ KLAVYE MOUSE 6000 SİYAH	31
48	MODEM 300MBİT	1
49	ACCESS POİNT	2

50	SWİTCH	4
51	ADOBE ACROBAT PROFESSIONAL 9	1
52	TRCROOT ANTI SPAM GATEWAY SOFTWARE	1
53	TRCROOT ANTI VİRÜS GATEWAY SOFTWARE	1
54	TRCROOT SIPLOG	1
55	VİDEO KONFERANS CİHAZI (SONY PCS-PG50P)	1
56	SONY DIGITAL SES KAYIT CİHAZI	1
57	PİNETİON VİDEO KAYIT CİHAZI (13 KAMERALI)	1
58	SES SİSTEMLERİ EURORACK UB1222 FX PRO MİXER	1
59	SES SİSTEMLERİ EUROPOWER EP2000 (PROFESSIONAL SOUND REİNFORCEMENT SERIES BEHRİNGER) ANFİ	1
60	SES SİSTEMLERİ MİTO UM-7200 (KABLOSUZ YAKA MİKROFONU DAĞITICISI)	1
61	SES SİSTEMLERİ DOOPLER DM-202H (BÜYÜK KABLOSUZ EL MİKROFONU ALICISI)	1
62	M-FİLES DOKÜMAN YÖNETİM SİSTEMİ YAZILIMI (20 KULLANICILI)	1
63	SONY KAMERA (BATARYA, ÇANTA)	1
64	NİKON FOTOĞRAF MAKİNASI D90-18-105 MM (KİT, BATARYA, FLASH, TRİPOT)	1
65	PROJEKSİYON CİHAZI	7
66	POİNER	4
67	FOTOĞRAF MAKİNASI SONY	4
68	PROJEKSİYON PERDESİ	6
69	BİLGİSAYAR Q8300, 300GB,LG WİDE 19"	4
70	WEB CAM ZAVİO KABLOSUZ	1
71	ALARM SİSTEMİ (TELEFON ÇEVİRİCİ, MERKEZİ UNİTE, HAREKET ALGILAYICISI 30 ADET)	30
72	PARMAK İZİ OKUYUCUSU	1
73	EBAM AKILLI YAZI TAHTASI ve ELEKTRONİK KALEMİ	1

Bu teknoloji altyapısının kurulumunu takiben, ajans hizmet binasında kullanılan tüm masaüstü ve dizüstü bilgisayarlara image çalışması yapılarak oluşturulan fka alanına (domain) dâhil edilmesi (join) işlemleri yapılmıştır.

Ajans ve Yatırım Destek Ofislerini ve faaliyetlerini tanıtmak için, www.fka.org.tr (5 yıllık) alan adı tahsis edilmiştir. Ajans binasının giriş kapısına X-ray cihazı yerleştirilerek güvenli giriş sistemi kurulmuştur.

Proje teklif çağrısı döneminde, www.fka.org.tr üzerinde mali destek programlarıyla ilgili sayfalar oluşturulmuş ve çevrimiçi olarak paylaşılması gereken dosyalar sisteme yüklenmiştir. Mali Destek Programlarıyla ilgili Sıkça Sorulan Sorular için “SSS Modülü” oluşturulmuş ve yayına verilmiştir. Evrak Kayıt işlemleri için bir Doküman Yönetim Sistemi yazılımı için yapılan araştırma neticesinde ajans personeli için M-files kullanıcı lisansı alınmış ve program kullanılmaya başlanmıştır.

İnternet sitesinde Ajans ile ilgili duyurular ile diğer kurum ve kuruluşların duyuruları yayına verilmiştir (Ulusal ve Uluslararası Hibeler, Yönetim Kurulu Toplantıları, Personel Alımı vb).

Ajansı ve yatırım destek ofislerini tanıtmak amacıyla, www.fka.org.tr web sitesinin profesyonel tasarımını gerçekleştirmek üzere ihtiyaç duyulan hizmet alımı işi için teknik şartnameler hazırlanmış ve bu teknik şartnameye binaen piyasa araştırması yapılmıştır. Araştırma sonucunda en ekonomik ve avantajlı teklifi sunan firma ile anlaşma sağlanmıştır. Firma ile yürütülecek tasarım çalışmalarına yön vermek ve

çalışmaları takip etmek amacıyla bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu grup sık sık toplanarak tasarım çalışmalarına yön vermiştir.

Bunlara ilaveten, Ajans binasındaki toplantı salonları ve seminer salonunun bilgi işlem altyapısı toplantılar için hazır hale getirilmiştir. Bilgi işlem alt yapısı ile ilgili mevcut sorunlar giderilmiştir.

4) İnsan Kaynakları

Fırat Kalkınma Ajansı İnsan Kaynakları Politikası; 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun Personel Rejimi, Bütçe ve Denetim Başlıklı 4 'üncü Bölümünün Ajans Personelinin Nitelik, Statü ve Hakları başlıklı 18'inci maddesi ile 25 Temmuz 2006 tarih ve 26239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği esas alınarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiştir.

Ajansımızın İnsan kaynakları politikasının temel ilkeleri şunlardır:

- a) İşin gerektirdiği niteliklere sahip kişilerin seçimini, işe alınmasını ve görevlendirilmesini gerçekleştirmek ve personeli işin gereğine göre eğitmek ve yetiştirmek,

b) Personelin yaratıcılığını, girişimciliğini, başarı ve çabasını maddi ve manevi olarak desteklemek, buna ilişkin sistemler geliştirmek, personelin Ajansın amaçları doğrultusunda etkin ve verimli çalışmasını sağlayacak, Ajansın hizmet kalitesini yükseltecek ve yapılan işin niteliğine uygun rahat ve güvenli bir iş ortamı ve çalışma şartları sağlamak,

c) Personeli, etkinlik ve verimlilik ilkelerine bağlı olarak, maliyet ve tasarruf bilinci içinde çalıştırmak, kendilerini ilgilendiren konularda zamanında bilgilendirmek,

ç) Personelin Ajansa sadakat ve bağlılığını artırmak, aynı Ajansa çalışma bilincinin oluşturulması ve güçlendirilmesi için Ajans çalışanları arasında işbirliği ve dayanışmayı geliştirici ve motivasyonu sağlayıcı tedbirler almak, Ajansa çalışmayı özendirici hale getirmek,

d) Personelin kişiliğine saygılı olmak, personele, mesleki ve kişisel yönden yetiştirme ve gelişme bakımından eşit ve uygun imkânlar sağlamak,

e) İstihdam edilecek personelin seçiminde, Ajansın çalışma esas ve usullerine ilişkin ilkeler ve görevin gerektirdiği uzmanlık bilgisine öncelik vermek, personelin bilgi ve yeteneklerine uygun görevlerde çalışmasını sağlamak,

f) İnsan kaynakları politikasının oluşturulması sürecine personelin katılımını sağlamak, personelin düşünce, görüş ve önerilerini Ajans yönetimine kolaylıkla aktarabilmesini sağlamak, bu çerçevede haberleşme usul ve imkânlarını geliştirmek ve diğer tedbirleri almak.

Ajans Yönetim Kurulunun 09.12.2009 tarihli toplantısında alınan karar uyarınca ajansa alınması planlanan 30 uzman ve 6 destek personeline ek olarak, 07.01.2010 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile 1 adet iç denetçinin istihdam edilmesine karar verilmiştir. Bu çerçevede 26 Mart 2010'da gerçekleştirilen Yönetim Kurulu Toplantısında; Ajansa personel alımı kapsamında, 1-5 Mart 2010 tarihlerinde gerçekleştirilen yarışma sınavı sonucunda başarılı olan 25 uzman, 5 destek personeli ve 1 iç denetçinin istihdamı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu personelin, göreve başlama süreci 1 Nisan 2010 tarihinden itibaren başlamış ve bu süreç 2010 yılının ilk yarısında tamamlanmıştır.

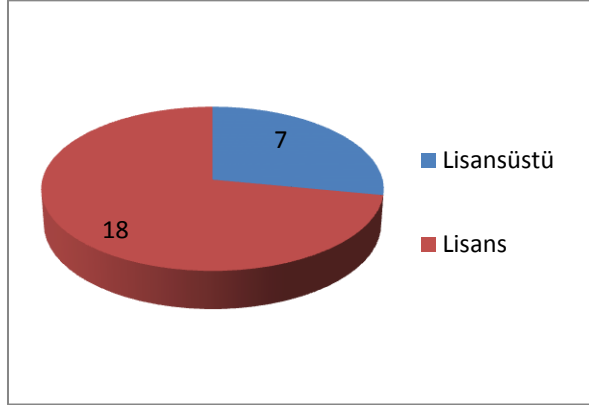
Görevli personelin mezun oldukları lisans programlarına dair bilgiler aşağıdaki tablo'da gösterilmektedir.

Tablo 2: Uzman Personel'in Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

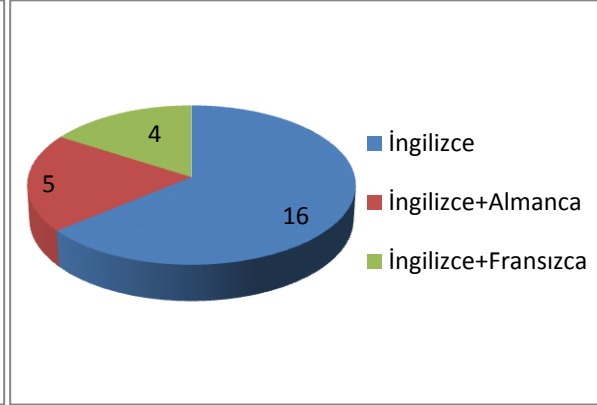
BÖLÜMLER	UZMAN SAYISI
MÜHENDİSLİK (Bilgisayar, Elektronik, Endüstri, İnşaat, Makine, Tekstil, Ziraat)	9
İŞLETME	5
İKTİSAT	4
KAMU YÖNETİMİ	2
MİMARLIK	2
ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER	1
KİMYA	1
MATEMATİK	1
TOPLAM	25

Tablo 3: Destek Personelinin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

BÖLÜMLER	DESTEK PERSONELİ SAYISI
KAMU YÖNETİMİ	1
İŞLETME	1
İKTİSAT	1
FİZİK	1
EĞİTİM FAKÜLTESİ	1
TOPLAM	5

Şekil 2 : Uzman Personel Eğitim Düzeyi

Şekil 3: Uzman Personel Yabancı Dil Durumu

Ajansta görevli 25 uzman personelden yedisi yüksek lisans eğitimini tamamlamış olup dokuzu halen yüksek lisans eğitimlerine devam etmektedir. Yedi uzman yüksek lisans mezunu olup bunların üçü doktora düzeyinde eğitimlerine devam etmektedir. Yabancı dil bilgisi bakımından; İngilizce'nin yanı sıra beş uzman Almanca, dört uzman ise Fransızca dillerini bilmektedir.

Ajans faaliyetlerinin etkin biçimde yürütülmesi amacıyla çalışma birimleri arasında iş bölümü yapılmış ve çalışma alanı başlıklarına göre sorumlu personel belirlenerek matris bir yapı oluşturulmuştur. Ayrıca çalışma pratiği gereği belirlenen ihtiyaç alanlarında çalışmalar yapmak üzere çeşitli komisyon ve çalışma grupları kurulmuştur. Bu kapsamda oluşturulan İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Hazırlama Komisyonu tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda, Etik İlkeler Çalışma Grubu, Hata ve Usulsüzlüklerin Bildirilmesi Çalışma Grubu ve Bilgi İşlem ve Güvenliği Çalışma Grubu kurulmuştur.

5) Sunulan Hizmetler

Ajansımızın sunduğu hizmetler, Genel Sekreterlik bünyesinde oluşturulan; Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, Program Yönetim Birimi, İzleme ve Değerlendirme Birimi, Destek Hizmetleri Birimi ve Yatırım Destek Ofisleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bu birimlerin yetki, görev ve sorumlulukları aşağıdaki gibidir:

5.1) Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi (PPKB)

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesini hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapılması, yerel aktörlerin katılımı ile bölgesel ve sektörel bazda plan ve programlar hazırlanması, yerel, ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği ve kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmasından sorumludur.

PPKB'nin görev ve yetkileri aşağıda sıralanmaktadır:

- Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerini kapsayan TRB1 Bölgesinin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesini hızlandırmaya, çevresel şartları iyileştirmeye, bölge potansiyelini harekete geçirmeye, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak ve/veya yaptırmak, bu araştırmaları yapanlara destek olmak,
- Bölge ile ilgili veriler toplamak, güncellemek ve veritabanları oluşturmak,
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı koordinasyonunda, Ulusal Kalkınma Planı ile uyumlu olarak, yerel aktörlerin katılımını sağlayarak Bölge Planı'nı hazırlamak/hazırlatmak, hazırlanmasını koordine etmek,
- Bölge Planına uygun olarak operasyonel programları hazırlamak,
- Ajansın yıllık çalışma programını ve bütçesini konsolide etmek,

- Ajansın altı aylık ara raporlarını ve yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak,
- Yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına destek sağlamak,
- Kamu kesimi, özel kesim, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler tarafından yürütülen projeleri takip etmek ve bölge plan ve programları açısından uygun görülenlere katkıda bulunmak,
- Bölgeye yönelik araştırma sonuçlarını yayınlanmak üzere hazırlamak/ hazırlatmak,
- Yatırım alanlarının analizini yapmak,
- Ulusal ve uluslararası düzeyde yatırım programlarını incelemek ve takip etmek,
- Ajansın kurumsal kapasitesini ve kaynaklarını geliştirmeye yönelik araştırmalar yapmak,
- Program Yönetim Birimi ile birlikte bölge planı ve programları ile uyumlu olarak sağlanacak desteklerin çerçevesini oluşturmak, zamanlamasını ve mali desteklerin bütçe dağılımını planlamak,
- Ajans personelinin eğitim ihtiyaçlarına paralel olarak Destek Hizmetleri Birimi ile yıllık eğitim programı yapmak,
- Yerel kapasitenin artırılmasına yönelik eğitim ihtiyaçlarının tespitini, planlanmasını ve koordinasyonunu yapmak,
- Ajansın ulusal ve uluslararası organizasyonlara katılımı ve tanıtımının gerçekleştirilmesinde koordinasyonu sağlamak,
- Ajansın yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla ilişkilerinin geliştirilmesinde koordinasyonu sağlamaktır.

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Biriminde hâlihazırda görev yapmakta olan uzman personel aşağıda sıralanmaktadır:

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Ali Kemal ÇETİN	ODTÜ	İşletme	Birim Başkanı
2	Mehmet TEMİZ	Hacettepe Ün.	İktisat	Uzman
3	Muhammet Serdar BAYRAM	Ankara Ün.	Ziraat Müh.	Uzman
4	Ömer Faruk ALADAĞ	Bilkent Ün.	İşletme	Uzman
5	Tuğba PEMBEGÜL	ODTÜ	Mimarlık	Uzman

5.2) Program Yönetim Birimi (PYB)

Program Yönetim Birimi, hazırlanan bölge planı ve programlarına göre oluşturulacak destek programlarının yönetiminden sorumlu birimdir.

PYB, tüm destekler kapsamında, başvuruların alınmasından, destek almaya hak kazanan projelerin/faaliyetlerin belirlenmesi ve başvuru sahipleri ile sözleşmelerin imzalanmasına kadar olan sürecin uygulanmasından sorumludur.

PYB'nin görev ve yetkileri aşağıda sıralanmaktadır:

- Sağlanacak desteklerin uygulama mekanizmasının genel çerçevesini oluşturmak ve güncellemek,
- Destek programları kapsamında, Destek Yönetim Kılavuzunda belirlenen çerçeve içerisinde başvuru koşullarını ve değerlendirme kriterlerini belirlemek,
- Potansiyel yararlanıcılara yönelik başvuru rehberlerini hazırlamak ve dağıtmak,
- Diğer çalışma birimleri ile işbirliği içinde, destek programlarının bölgede tanıtımına yönelik materyaller hazırlamak/hazırlatmak, tanıtıma yönelik etkinlikler düzenlemek,
- Potansiyel başvuru sahiplerine yönelik proje hazırlama eğitimleri düzenlemek ve gerçekleştirmek,
- Proje ve faaliyet desteği başvurularını kabul etmek ve kayıtlarını yapmak,
- Gerekli durumlarda, teklif çağrısına ilişkin düzeltmeler yapmak ve bunları yayımlamak,
- Başvuruların değerlendirilmesinde görevlendirilecek bağımsız değerlendiricilerin teminine yönelik duyurular yapmak, seçim kriterlerini belirlemek ve seçim sürecini organize etmek,
- Bağımsız değerlendiricilerin performanslarını değerlendirmek,
- Proje seçim ve değerlendirme süreçlerini planlamak ve yönetmek,
- Genel Sekreterin talebiyle, destek almaya hak kazanan projelerin bütçelerini yapılan değerlendirmeler ışığında revize etmek; proje sahiplerini sözleşme sürecinden önce konu ile ilgili olarak bilgilendirmek,
- Değerlendirme komitesince yapılan nihai değerlendirmeler sonucu belirlenen ve Yönetim Kurulunca onaylanan “destek almaya hak kazananların listesini” kamuoyuna ilan etmek,
- Proje teklifinde bulunan başvuru sahiplerine, yapılan değerlendirme sonucunda verilen kararları gerekçeleriyle birlikte bildirmek,
- İzleme Değerlendirme Birimi ile birlikte destek almaya hak kazanan projelerin sahipleri ile imzalanacak sözleşmeleri hazırlamak ve sözleşme imzalamaya davet etmek,

- Proje başvuruları, değerlendirme süreci ve seçilen projelerle ilgili temel verilerin bilgi sisteminde tutulmasını temin etmek,
- Destek almaya hak kazanan projelere ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri İzleme ve Değerlendirme Birimine devretmektir.

Program Yönetim Biriminde hâlihazırda görev yapmakta olan uzman personel aşağıda sıralanmaktadır:

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Mesut ÖZTOP	ODTÜ	Makine Müh.	Birim Başkanı
2	Ahmet Yıldırım ATA	Ankara Ün.	Siyaset Bil. ve Kamu Yön.	Uzman
3	Eyyüp GÜR	İstanbul Ün.	Elek. Elektronik. Müh.	Uzman
4	İlker DEMİRCİ	ODTÜ	Endüstri Müh.	Uzman
5	Recep Serhat KARACA	Uludağ Ün.	Elek. Elektronik. Müh.	Uzman
6	Sinem G. GÖKÇE	Bilkent Ün.	Elek. Elektronik. Müh.	Uzman

5.3) İzleme ve Değerlendirme Birimi (İDB)

İzleme ve Değerlendirme Birimi, Ajans tarafından hazırlanan plan ve programların ve desteklenen projelerin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla gerekli bilgilerin toplanması, analizi, bildirim ve kullanılması hususunda çalışmalar yapar.

Destekleme faaliyetlerinin verimlilik, etkinlik, yaratılan etki ve sürdürülebilirliğinin düzenli aralıklarla takip edilmesini sağlar. Bu nedenle destek programları çerçevesinde başarılı olup, sözleşmesi imzalanan projelerin uygulanması, izlenmesi, yasa ve usullere uygunluğunun kontrolü, yararlanıcının sorunları ve ihtiyaçları ile yakından ilgilenir.

İDB'nin görev ve yetkileri aşağıda sıralanmaktadır:

- Diğer Çalışma Birimleriyle işbirliği içinde, bölge planı ve programları ile destek programlarının değerlendirilmesine yönelik program düzeyinde performans göstergelerini belirlemek,
- Proje düzeyinde yararlanıcılar tarafından kullanılacak, sektörel bazda hazırlanmış geniş göstergeler setini belirlemek,
- Genel Sekreterin talep ettiği projelere, sözleşme öncesi ön izleme ziyaretlerini ve bu ziyaretlerde yapılacak projenin risk ve ihtiyaç analizlerini yapmak,
- PYB ile birlikte destek almaya hak kazanan projelerin sahipleri ile imzalanacak sözleşmeleri hazırlamak ve sözleşme imzalamaya davet etmek,

- Sözleşmelerin imzalanmasını müteakip, sözleşme bilgilerinin doğruluğunu teyit etmek, yararlanıcının uygulama kapasitesini değerlendirmek ve yararlanıcı ile birlikte proje uygulamasına ilişkin bir yol haritası hazırlamak ve bunların sonuçlarını ön ödemenin yapılabilmesi için Destek Hizmetleri Birimine bildirmek,
- Projelerin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak yararlanıcılara eğitimler vermek,
- Bilgi sisteminin genel koordinasyonunu sağlamak,
- Yararlanıcıları projenin uygulanması ve bilgi sisteminin etkin kullanımına yönelik bilgilendirmek,
- Proje uygulama ve izleme faaliyetleri kapsamında elde edilen verilerin bilgi sistemine aktarılmasını sağlamak,
- Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak ve projelerin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanmasını temin etmek,
- Sözleşme değişikliği, feshi, erken uyarı raporları ile düzeltici tedbirler ve usulsüzlük hakkında işlemleri gerçekleştirmek ve geri ödemelerin temini için gerekli durumlarda Destek Hizmetleri Birimini bilgilendirmek,
- Yararlanıcıların ödeme taleplerini teknik ve/veya mali açıdan değerlendirmek ve uygun bulunması durumunda ödemelerin zamanında yapılabilmesi için Destek Hizmetleri Birimine görüşünü iletmek,
- Projelere izleme ziyaretleri gerçekleştirmek,
- Yararlanıcılara, uygulamada karşılaştıkları problemlerin çözümüne yönelik destek vermek,
- Program ve projelere ilişkin düzenli risk analizleri yapmak ve riskleri önceden tespit ederek, düzeltici ve önleyici tedbirleri almak,
- PPKB/PYB ile birlikte, destek programları ile ilgili değerlendirme raporları (altı aylık ve yıllık) hazırlamak,
- Tamamlanan projelerin sonuçlarını ve etkilerini değerlendirmek,
- Önceki destek programları uygulamalarından elde edilen deneyimlerini Başvuru Rehberlerinin hazırlığı aşamasında PYB' ye aktarmak,
- Çeşitli kaynaklardan elde edilecek verileri ve değerlendirme anketlerinin sonuçlarını kullanarak, programların ara dönem, nihai ve etki değerlendirmelerini yapmak, bu değerlendirme sonuçlarını Yönetim Kuruluna ve DPT'ye sunulmak üzere Genel Sekretere raporlamaktır.

İzleme ve Değerlendirme Biriminde hâlihazırda görev yapmakta olan uzman personel aşağıda sıralanmaktadır:

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Aytekin DURSUN	ODTÜ	İşletme	Uzman
2	Mehmet Şirin BUDANCAMANAK	ODTÜ	Siyaset Bil. ve Kamu Yön.	Uzman
3	M. Abdullah ERDEM	Hacettepe Üniv.	Matematik	Uzman
4	Taner ÖNAL	ODTÜ	Kimya	Uzman

5.4) Destek Hizmetleri Birimi (DHB)

Destek Hizmetleri Birim Başkanının koordinasyonunda; Personel ve İdari İşler, Muhasebe ve Finansman, Halkla İlişkiler, Yönetici Asistanı ve Bilgi İşlemden sorumlu personelden oluşacaktır.

Destek Hizmetleri Birimi'nin görev ve yetkileri aşağıda sıralanmıştır:

- İdari ve mali süreçleri yürütmek
- Toplantı, seminer, fuar, konferans, sempozyum v.b. organizasyonların gerçekleştirilmesi için gerekli imkanları sağlamak,
- Medya takibi yapmak,
- Ajansın basılı tüm kurumsal kimlik materyallerinin tasarımı, basımı, uygulaması ile ajansın görünürlüğünü sağlamak,
- Ajansın tüm bina, sistem ve ekipmanlarının sorunsuz çalışmasını sağlamak ve bakımlarını yapmak,
- Ajans binasının güvenlik ve temizliğini sağlamak,
- Kalkınma Kurulu ve Yönetim Kurulu toplantıları öncesinde gerekli yazışmaları yapmak ve organizasyonunu gerçekleştirmek, alınan kararları duyurmak ve arşivlemek,
- Genel Sekreterin randevu ve ziyaret programını düzenlemek,
- Ajans yazışmalarının tasnifini ve havalesini yapmak ve arşivlemek,
- Ajansın personel alımı ve personel özlük işleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Hizmet içi eğitim programlarını ve ihtiyaç duyulan eğitimleri diğer birimler ile işbirliği içinde belirlemek ve teminini sağlamak,
- Ajansın gelirlerini toplamak,

- Yıllık çalışma programı ve bütçenin güncelleme ve gerçekleşmesini diğer birimlerle işbirliği içerisinde gerçekleştirmek,
- Ajansın her tür ödeme evrakını hazırlamak, kontrol etmek, ödemeleri gerçekleştirmek ve arşivlemek,
- Ajansın ilgili birimlerce tespit edilen her türlü ihtiyacının teminini sağlamak,
- Diğer birimlerle işbirliği içerisinde Ajans internet sayfasının güncelliğini temin etmektir.

Destek Hizmetleri Biriminde hâlihazırda görev yapmakta olan uzman personel ve destek

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Murat BAYAZİT	İnönü Üniv.	İktisat	Birim Başkanı
2	Abdullah DOĞAN	İnönü Üniv.	Türkçe Öğr.	İdari İşler
3	Hakan KUMAŞOĞLU	İnönü Üniv.	Fizik	Halkla İlişkiler
4	Hakan İNAL	Muğla Üniv.	İşletme	Yönetici Asistanı
5	Mehmet TÜMTAŞ	Gazi Üniv.	Kamu Yönetimi	Muhasebe Finansman
6	Talip NAMAL	İnönü Üniv.	İktisat	Muhasebe Finansman

5.5) Yatırım Destek Ofisleri

Malatya Yatırım Destek Ofisi

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Midhat YÜZEROĞLU	İTÜ	Tekstil Müh.	Uzman
2	M. Raşid ÜNAL	Boğaziçi Üniv.	İşletme	Uzman
3	Nihan ATAY	Galatasaray Üniv.	Uluslararası İlişkiler	Uzman

Bingöl Yatırım Destek Ofisi

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	M. Fatih ÇAN	Bilkent Üniv.	Mimarlık	Uzman
2	M. Mesut SÖNMEZ	Dokuz Eylül Üniv.	İktisat	Uzman

Elazığ Yatırım Destek Ofisi

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Abdurrahman ÇELİK	ODTÜ	İnşaat Müh.	Uzman
2	K. Abdullah EŞİDİR	İstanbul Üniv.	Bilgisayar Müh.	Uzman
3	Ömer Dünder KAN	ODTÜ	İşletme	Uzman

Tunceli Yatırım Destek Ofisi

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	F. Bahadır HASPOLAT	ODTÜ	İktisat	Uzman

5.6) İç Denetim

Ajansımızda hâlihazırda iç denetçi olarak görev yapmakta olan personele ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

	Adı Soyadı	Üniversite	Bölüm	Görevi
1	Abdül ÇUBUK	Hacettepe Ü.	İktisat	İç Denetçi

6) Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Fırat Kalkınma Ajansı tarafından sunulan hizmetler Genel Sekreterlik bünyesinde bulunan Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, Program Yönetim Birimi, İzleme Değerlendirme Birimi ve Destek Hizmetleri Birimi ve Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli Yatırım Destek Ofisleri tarafından yerine getirilmektedir. 5449 sayılı Kanun ile Ajansımıza verilen görevler yukarıda belirtilen birimler tarafından, birim başkanlarının sorumluluğunda yürütülmektedir.

İç Kontrol sisteminin oluşturulması kapsamında 2010 yılında İç Denetçi istihdamı gerçekleştirilmiştir. İç Denetçi istihdamının gerçekleştirilmesini müteakip, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu kurulması ve izleme ve yönlendirme faaliyeti için çalışmalar yapılması için Genel Sekreterlik Makamının oluru alınmış olup, söz konusu grup Mali Yönetim Yeterliği ve İç kontrol çalışmalarını sürdürmektedir. Aynı zamanda Ajans personeli ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve İç Kontrol hakkında bilgilendirme toplantısı yapılmış ve hazırlanan sunumlar intranet ortamında Ajans personeline gönderilmiştir. Fırat Kalkınma Ajansı İç Denetim Birim Yönergesi hazırlanmış olup hazırlanan Yönerge Genel Sekreterin ve Yönetim Kurulunun onayını almıştır. Bu arada 2011-2013 dönemi Fırat Kalkınma Ajansı İç Denetim Planı hazırlanmış ve Yönetim Kurulunun onayını almış olup 2011 yılı Fırat Kalkınma Ajansı İç Denetim Programı da Genel Sekreterin onayını almıştır. Bu arada danışmanlık hizmeti verilmeye devam edilmektedir. 2011 yılında ise Genel Sekreter tarafından onaylanmış 2011 Yılı İç Denetim Programı kapsamında risk odaklı iç denetim faaliyetleri sürdürülmektedir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. AJANSIN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Fırat Kalkınma Ajansının amaç ve hedefleri:

- Anayasaya, kanunlara, genel hukuk kurallarına uygun olarak, ulusal plan ve programlar çerçevesinde bölge plan ve programlarının etkili bir şekilde uygulanmasını sağlayıcı proje ve faaliyetleri desteklemek,
- TRB1 Düzey 2 Bölgesi'nde (Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli) kurumsal ve beşeri kapasitenin geliştirilmesi suretiyle ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunmak,
- Katılımcı, yenilikçi, çevreye duyarlı, toplumsal sorumluluğa sahip ve çözüm odaklı bir anlayış çerçevesinde; yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesi ve bütün aktörler arasında hızlı, etkin ve sürekli bir iletişim sürecinin oluşturulmasına katkı sağlamak,
- Doğal ve kültürel varlıkların korunmasına, bölgenin beşeri sermayesi ve maddi kaynaklarının sürdürülebilir bir çerçevede, etkili ve verimli şekilde kullanılmasına, yatırım ortamının iyileştirilmesine ve istihdam ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik faaliyetlere destek vermek,
- Yürütülecek faaliyetlerin tamamında açıklık, adalet, tarafsızlık, toplumsal mutabakat ve katılımcılık, eşit muamele, güvenilirlik, verimlilik, sürdürülebilirlik, bilimsellik, etkinlik, erişilebilirlik, öngörülebilirlik ve hesap verilebilirliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almak,
- Belirtilen tüm bu amaçları gerçekleştirebilecek, planlama ve programlama faaliyetlerini destekleyebilecek gerekli koordinasyon kabiliyetini haiz, teknik kapasitesi yüksek, bölgesel gelişme politikalarının uygulanmasını desteklemek üzere yereldeki bütün aktörlerle birlikte etkin ve verimli bir kurumsal yapı oluşturmak amacıyla teşkilatlanmaktır.

B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Ajansın 2010 yılı içerisindeki temel önceliklerinden olan kurumsallaşma faaliyetleri kapsamında; yönetim ve kalkınma kurulu toplantıları organizasyonu, personel istihdamı, bilgilendirme, duyuru ve interaktif uygulamalara imkan verebilen ajansa ait bir internet sitesinin oluşturulması, Ajansın faaliyet göstereceği fiziki mekânın temini ve tadilat ve

tefrişat işlerinin gerçekleştirilmesi, ajansa ait vizyon ve misyonun belirlenmesi faaliyetleri yürütülmüştür.

Bunlara paralel olarak ajansımızın bir diğer önceliği; katılımcı bir anlayışla, ulusal ve bölgesel planlarla uyumlu olarak hazırlanan ve bölgede 2010-2013 yılları arasındaki faaliyetlere yön verecek TRB1 Bölge Planını hazırlamak olmuştur.

Bölge Planı'nda öne çıkan öncelikler doğrultusunda, bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin yararlanabileceği mali destek programları oluşturulmuş ve uygulanmaya başlanmıştır.

Ajansımızın kuruluşundan bu yana gerçekleştirdiği faaliyetlerde benimsemiş olduğu, temel değerler ve çalışma ilkeleri şunlardır:

- Katılımcılık
- Yenilikçilik
- Tarafsızlık
- Şeffaflık
- Güvenilirlik
- Bilimsellik
- Çözüm Odaklılık
- Tutarlılık
- Erişilebilirlik

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ ve DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

2010 yılı bütçe uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2010 yılı tahmini gelir bütçesi 28.150.000,00 TL olarak öngörülmüştür. 2010 yılında Tahmini Gelir Bütçesinin 20.961.263,23 TL'lik kısmı gerçekleşmiştir. Merkezi Bütçeden Ajans hesabına 2010 yılında 15.882.118,00 TL aktarılmıştır. Gerçekleşen bütçe gelirlerinin 4.337.174,46 TL'si Bir Önceki Yıldan Devreden Gelirlerden, 300.589,96 TL'si İl Özel İdarelerinden, 120.427,04 TL'si Belediyelerden, 35.872,26 TL'si Sanayi ve Ticaret

Odalarından Ajansımıza aktarılan kurum paylarından oluşmaktadır. 2010 yılında 285.081,51 TL Faaliyet Geliri elde edilmiştir.

Tablo 4: 2010 yılı Bütçe Gelir Tahminleri ve Gerçekleşmeleri

	2010 BÜTÇE GELİRLERİ TAHMİNİ	2010 GERÇEKLEŞME TOPLAMI	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	28.150.000,00	20.961.263,23	0,745
01-MERKEZİ BÜTÇEDEN AKTARILAN PAY	15.882.118,00	15.882.118,00	0,000
İL ÖZEL İDARELERİ, BELEDİYE VE TİCARET ODALARINDAN AKTARILAN PAY	5.003.857,50	456.889,26	0,091
02-İL ÖZEL İDARELERİNDEN AKTARILAN PAY	586.350,63	300.589,96	0,513
03-BELEDİYELERDEN AKTARILAN PAYLAR	4.387.365,31	120.427,04	0,027
04-SAN.VE TİC.ODALARINDAN AKTARILAN PAY.	30.141,56	35.872,26	1,190
06-FAALİYET GELİRLERİ	300.750,65	285.081,51	0,948
06-02- FAİZ GELİRLERİ	300.750,65	279.931,51	0,931
06-09- DİĞER GELİRLER	0,00	5.150,00	0,000
08-BİR ÖNCEKİ YILDAN DEVREDEN	6.963.273,85	4.337.174,46	0,623
08.01-ÖNCEKİ YILLARDAN DEVREDEN GELİRLER(NAKİT)	4.170.136,00	4.170.136,00	1,000
08.02-ÖNCEKİ YILLARDAN DEVREDEN GELİRLER(ALACAK)	2.793.137,85	167.038,46	0,060
09-ÇEŞİTLİ İADELER	0,00	0,00	0,000

2010 yılında gerçekleşen Bütçe Giderleri toplamı 4.757.404,74 TL'dir. Gerçekleşen Bütçe Giderlerinin 4.491.806,88 TL'si Genel Yönetim Giderlerinden, 5.954,96 TL'si Plan, Program ve Proje Hizmetleri Giderlerinden, 4.989,86 TL'si Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri Giderlerinden, 252.505,75 TL'si Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri Giderlerinden oluşmaktadır.

Tablo 5: 2010 yılı Bütçe Gider Tahminleri ve Gerçekleşmeleri

	2010 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2010 GERÇEKLEŞME TOPLAMI	GERÇEKLEŞME ORANI
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	28.150.000,00	4.757.404,74	0,169
01-GENEL HİZMETLER	11.050.000,00	4.757.404,74	0,431
01.01-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	8.685.000,00	4.491.806,88	0,517
01.01.01-PERSONEL GİDERLERİ	625.000,00	1.899.627,92	3,039
01.01.02-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	6.660.000,00	2.592.178,96	0,389
09-YEDEK ÖDENEKLER	1.400.000,00	0,00	0,000
01.02-İZLEME DEĞERLENDİRME ve KOORDİNASYON HİZ.	355.000,00	2.147,29	0,006
01.02.02-MAL ve HİZMET ALIM GİDERLERİ	355.000,00	2.147,29	0,006
01.03-PLAN, PROGRAM ve PROJE HİZMETLERİ	260.600,00	5.954,96	0,023
01.03.02-MAL ve HİZMET ALIM GİDERLERİ	260.600,00	5.954,96	0,023
01.04-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME HİZMETLERİ	224.400,00	4.989,86	0,022
01.04.02-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	224.400,00	4.989,86	0,022
01.05-TANITIM VE EĞİTİM HİZMETLERİ	1.525.000,00	252.505,75	0,166

01.05.02-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	1.525.000,00	252.505,75	0,166
02-PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME HİZMETLERİ	17.100.000,00	0,00	0,000
02.01-PROJE DESTEKLEME HİZMETLERİ	16.000.000,00	0,00	0,000
02.01.03-TRANSFERLER	16.000.000,00	0,00	0,000
02.02-FAALİYET DESTEKLEME HİZMETLERİ	550.000,00	0,00	0,000
02.02.03-TRANSFERLER	550.000,00	0,00	0,000
02.03-FAALİYET DESTEKLEME HİZMETLERİ	550.000,00	0,00	0,000
02.03.03-TRANSFERLER	550.000,00	0,00	0,000

2. Mali Denetim

5449 sayılı Kanun ve Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği uyarınca ajanslar iç ve dış denetime tabidirler. İç denetimde; ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri ve performansı yönetim kurulu başkanı veya genel sekreter ile bir iç denetçi tarafından denetlenir. İç denetim raporları yönetim kuruluna ve kalkınma kuruluna sunulur. İç denetim kapsamında ajansımızda Mayıs ayı itibariyle bir adet iç denetçi istihdam edilmiştir.

Dış denetimde; Ajansın her türlü hesap ve işlemleri, Yönetim Kurulu tarafından her yıl en geç Mart ayında ve gerekli görülen hallerde her zaman Sermaye Piyasası Kurulu Mevzuatına göre kurulmuş bağımsız denetim kuruluşlarına incelenir. Bağımsız dış denetim kuruluşları, hazırladıkları raporu eş zamanlı olarak İçişleri Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına sunar. 2010 yılı ile ilgili Dış denetim faaliyetleri yılsonunu müteakiben gerçekleştirileceğinden 2010 yılı içerisinde dış denetim ile ilgili bir faaliyet yürütülmemiştir.

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1) Planlama, Programlama ve Koordinasyon Faaliyetleri

1.1) TRB1 Bölge Planının Hazırlanması

TRB1 2010-2013 Bölge Planı hazırlık çalışmaları zaman, kaynak ve kapsam planlaması yapılarak, bir proje mantığı ile yürütülmüştür. Farklı ölçekteki plan ve programların yanı sıra çeşitli kurum ve kuruluşlar ile kişiler tarafından yapılan ampirik ve akademik çalışmalar, bölgede yürütülen projeler çerçevesinde hazırlanan dokümanlar ile proje çıktıları da incelenmiştir.

TRB1 Bölge Planı hazırlık çalışmaları çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- 26 Mayıs 2010 tarihinde Malatya Avşar Otel’de 40 kişi,
- 28 Mayıs 2010 tarihinde Bingöl Valiliği Toplantı Salonunda 29 kişi,
- 07 Haziran 2010 tarihinde Tunceli Kültür Merkezinde 18 kişi ve
- 08 Haziran 2010 tarihinde Elazığ Valiliği Toplantı Salonunda 59 kişinin katılımıyla

Bölge Planı Çalıştayları düzenlenmiştir.

Ayrıca, 24 Haziran 2010 tarihinde Elazığ Akgün Otel’de Sosyal, Ekonomik, Teknik ve Çevre Odak Grup Toplantıları gerçekleştirilmiştir. Sosyal Odak Grubu 11 kişi, Ekonomi Odak Grubu 16 kişi, Teknik Odak Grubu 9 kişi, Çevre Odak Grubu 12 kişilik gruplar halinde toplanarak Bölge Planıyla ilgili mevcut çalışmalara katkıda bulunmuşlardır.

Literatür çalışması, istatistikî verilerin derlenmesi ve paydaşların görüş ve önerilerinin yansıtılmasıyla ortaya konan mevcut durum, analiz edilmiş ve analiz neticesinde Bölge için belirlenen amaç, hedef ve stratejiler Kalkınma Kurulunda görüşülerek plana son hali verilmiştir. DPT Müsteşarlığı onayına sunulmadan önce olarak bölgedeki paydaşların görüşüne sunulan nihai taslak halindeki TRB1 Bölge Planı (2010-2013) 16.09.2010 tarihinde DPT Müsteşarlığı tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

1.2) Çalışma Programı ve Bütçenin Hazırlanması

Ajansımız 2010 yılı çalışma programı hazırlanarak, 26.03.2010 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile aynen kabul edilerek onay almak üzere DPT Müsteşarlığı'na gönderilmiştir. 2010 yılı bütçesi de aynı Yönetim Kurulunda onaylanarak görüş alınmak üzere DPT Müsteşarlığı'na gönderilmiştir. DPT Müsteşarlığı önerileri dikkate alınarak revize edilen çalışma programı, Müsteşarlık tarafından gönderilen 25.06.2010 tarih ve B.02.1.DPT.0.10.01/60.347/2439 sayılı yazı ile 2010 yılı Çalışma Programının uygun bulunduğu ve 2010 yılı Bütçesinin de programla uyumlu hazırlandığı bildirilmiştir.

2010 yılı Çalışma Programı ve Bütçesi, onaylanan bölge planını referans alarak ajansın 2010 yılında uygulayacağı proje teklif çağrısı ve güdümlü proje desteği konularını içerecek şekilde revize edilmiştir. Revize edilen plan 24 Eylül 2010 tarih ve TRB1-2010/447 sayılı yazıyla DPT Müsteşarlığı'na onay için gönderilmiştir. Müsteşarlık tarafından gönderilen 05.10.2010 tarih ve B.02.1.DPT.0.10.01/6.515/3708 sayılı yazı ile 2010 yılı Çalışma Programının uygun bulunduğu ve 2010 yılı Bütçesinin de programla uyumlu hazırlandığı bildirilmiştir.

1.3) Kurumsal İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri

Kurumsal işbirliği ve koordinasyon faaliyetleri kapsamında;

- 23 Ağustos 2010 tarihinde, Doğu Anadolu Projesi'nin katılımcı bir anlayışla yeniden gözden geçirilerek güncellenmesi amacıyla Malatya'da Malatya Valiliği ve Ajansımız koordinasyonunda önceliklendirme ve güncelleme toplantısı gerçekleştirilmiştir. DPT Müsteşarlığı BGYU Genel Müdürü Sn. Nahit BİNGÖL'ün yönetimindeki toplantıya kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, STK temsilcileri ve özel sektör temsilcileri iştirak etmiştir.
- 11 Ekim- 5 Kasım 2010 tarihleri arasında; IBM, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD) ve Digital Opportunity Trust (DOT) işbirliğiyle hayata geçirilen IBM Kurumsal Hizmet Gücü Türkiye Programı'nın Malatya uygulaması, Malatya Valiliği ve Ajansımız koordinatörlüğünde çalışmalarını gerçekleştirmiştir.
- 26-28 Kasım 2010 tarihleri arasında; Ajansımız ile Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi işbirliği ile düzenlenen "İhracat Mevzuatı ve İhracata Yönelik Devlet Yardımları" konulu seminerler, Ortadoğu ülkelerinden Irak ve İran Ülke Masaları Uzmanları tarafından Elazığ, Tunceli, Bingöl ve Malatya'da gerçekleştirilmiştir.
- 24 Aralık 2010 tarihinde, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Fırat Kalkınma Ajansı işbirliği ile düzenlenen Temel AB eğitimi Ajansımız hizmet binasında gerçekleştirilmiştir.
- 2010 yılı içerisinde 22 Temmuz 2010 tarihinde Elazığ'da ve 9 Aralık 2010 tarihinde Malatya'da olmak üzere iki adet Kalkınma Kurulu Toplantısı düzenlenmiştir. Kalkınma Kurulu bünyesinde 5 adet komisyon (Sosyal Yapı, Tarım, Sanayi ve Ticaret, Turizm ve Teknik Altyapı ve Çevre Komisyonları) oluşturularak çalışmalarına başlamıştır.

2) Program Yönetim Faaliyetleri

2.1) Mali Destek Programları

Proje Teklif Çağrısı

2010 Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı, 15 Ekim 2010 tarihinde TRB1 2010 – 2013 Bölge Planı'nda belirlenen stratejik amaçlar ile ulusal planlar doğrultusunda “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”ne uygun olarak ilan edilmiştir. Malatya İnönü Üniversitesi Turgut Özal Kongre ve Kültür Merkezinde Sn. Bakanımız Cevdet Yılmaz'ın da katılımıyla teklif çağrısı açılışı gerçekleştirilmiştir.

Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı kapsamında desteklenecek projeler için toplam **11.000.000 TL** tahsis edilmiştir. KOBİ'ler, kar amacı güden birlik ve kooperatiflerle sınırlandırılan uygun başvuru sahiplerine asgari 20.000 TL, azami 400.000 TL olmak üzere %20-%50 arasında değişen oranlarda destek sağlanması öngörülmüştür.

Ekonomik Gelişme Mali Destek Programının kapsamının belirlenmesi ile rehber ve eklerinin hazırlanması sürecinde Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi ile birlikte hareket edilmiş; KOSGEB, Tarım İl Müdürlükleri, TKDK vb. paydaşlarla bir araya gelinerek görüş ve önerileri alınmıştır. Bu kapsamda netleşen Ekonomik Gelişme Mali Destek Programının **genel amacı**, TRB1 Bölgesi (Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli) illerinde istihdamın ve refah seviyesinin artırılması için girişimciliği ve yatırımları teşvik ederek; işletmelerin rekabet edebilirliğinin artırılması için, yenilikçilik ve teknoloji kullanımına destek vererek bölge ekonomisinin lokomotif sektörleri olan **İmalat, Tarıma Dayalı Sanayi ve Hizmet**

Sektörlerinin Katma Değerinin Artırılması’ olarak belirlenmiştir. TRB1 2010-2013 Bölge Planı çerçevesinde belirlenen öncelikli sektörler ise aşağıdaki gibi seçilmiştir:

- Gıda Ürünleri İmalatı ve Tarıma Dayalı Sanayi
- Makine ve Ekipman İmalatı
- Ambalaj Sanayi
- Mermer ve Yapı Malzemeleri İmalatı
- Tıbbi Malzemeler ve Medikal Ürünlere Yönelik Sanayi
- Konfeksiyon Sanayi

Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı’nın amaçlarına uygun olan ancak bu öncelikli sektörlerin dışında kalan projeler de program kapsamında değerlendirilmiştir.

Bilgilendirme ve Eğitim Süreci: Ajans’ın Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı’na yönelik ilk bilgilendirme toplantısı teklif çağrısı açılışının ardından 20 Ekim 2010 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bilgilendirme Toplantıları bölgedeki tüm il ve ilçe merkezlerinde tekrarlanmış; il ve ilçelerdeki yerel yönetimler mümkün olduğu ölçüde ziyaret edilerek Ajansın görünürlüğü artırılmış ve paydaşların Ajans’ın işleyişine yönelik görüş ve önerileri alınmıştır.

Tablo 6: Bilgilendirme Toplantıları

İl/İlçe	Tarih	Saat	Katılımcı Sayısı
Malatya Merkez	20.10.2010	14:30	707
Battalgazi	21.10.2010	10:00	23
Yazıhan	21.10.2010	14:30	9
Kuluncak	21.10.2010	10:00	31
Hekimhan	21.10.2010	14:30	23
Yeşilyurt	22.10.2010	10:00	6
Doğanşehir	22.10.2010	14:30	36
Darende	25.10.2010	14:30	19
Arguvan	22.10.2010	10:00	21
Arapgir	22.10.2010	14:30	56
Akçadağ	25.10.2010	10:00	17

Pütürge	26.10.2010	10:00	20
Doğanyol	26.10.2010	14:30	9
Kale	27.10.2010	14:30	9
Elazığ Merkez	21.10.2010	14:00	150
Kovancılar	22.10.2010	10:00	30
Palu	22.10.2010	14:30	40
Alacakaya	25.10.2010	10:00	40
Arıcak	25.10.2010	14:30	17
Karakoçan	25.10.2010	10:00	32
Keban	25.10.2010	10:00	13
Ağın	25.10.2010	14:30	5
Sivrice	26.10.2010	10:00	10
Maden	26.10.2010	14:30	34
Baskil	27.10.2010	10:00	30
Bingöl Merkez	22.10.2010	10:00	43
Genç	22.10.2010	14:30	28
Yayladere	25.10.2010	14:30	3
Adaklı	26.10.2010	10:00	19
Kiğı	26.10.2010	14:30	27
Yedisu	27.10.2010	10:00	37
Karlıova	27.10.2010	14:30	26
Solhan	28.10.2010	10:00	51
Tunceli Merkez	25.10.2010	10:00	22
Mazgirt	25.10.2010	14:30	7
Hozat	26.10.2010	10:00	41
Ovacık	26.10.2010	14:30	16
Çemişgezek	26.10.2010	13:30	17
Pülümür	27.10.2010	10:00	0
Nazımiye	27.10.2010	14:30	34
Pertek	27.10.2010	10:30	38
TOPLAM	-	-	1.789

Bilgilendirme toplantılarının yanı sıra programın tanıtımı ve potansiyel Başvuru Sahiplerinin bilgilendirilmesi amacıyla 4000 başvuru rehberi ve CD, programa yönelik 3000, Ajans tanıtımına yönelik ise 5000 broşür dağıtılmıştır. Ulusal ve yerel medyada 25 gazetede yarım sayfa duyuru yere almıştır. 10 vinil bez afiş, 50 billboard reklamı ve 15 raket reklam kullanılmıştır. Yerel kanlarda 15 gün boyunca programa yönelik altyazıya yer verilmiştir.

Bilgilendirme toplantılarının ardından her il merkezinde ve talebe göre ilçe merkezlerinde 12 Proje Yazma Eğitimi düzenlenmiştir. Bu eğitimlerin içeriği Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı özelinde hazırlanmış olup eğitimlerin tamamı Ajans uzmanları tarafından verilmiştir.

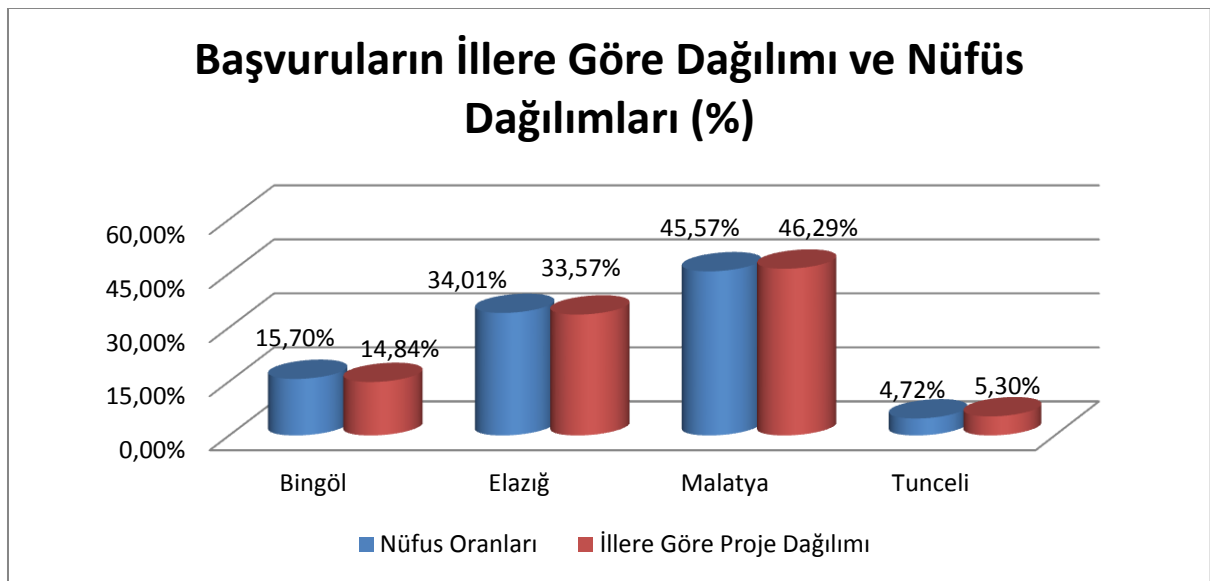
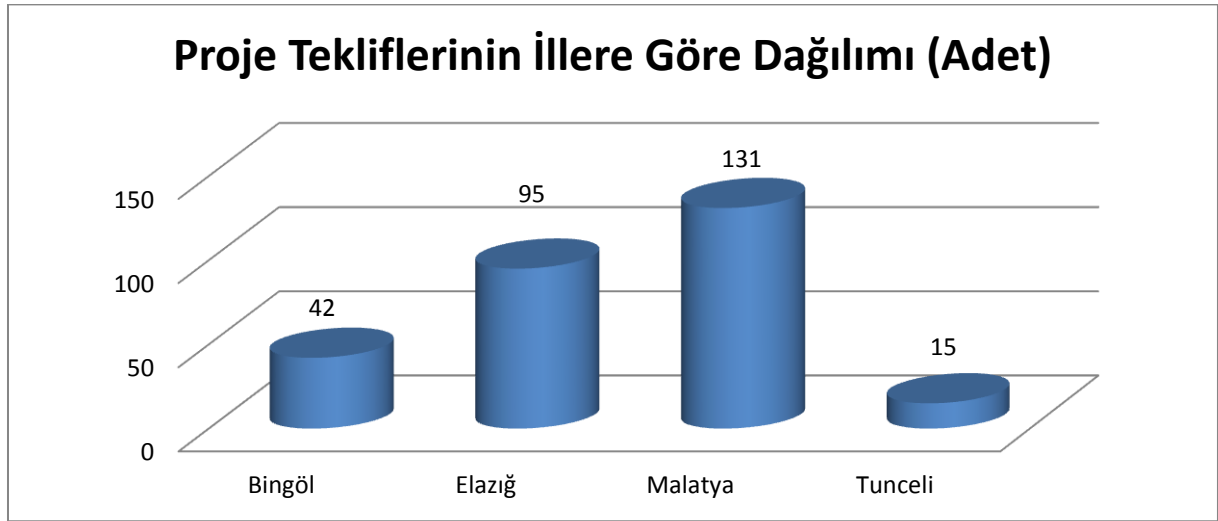
Tablo 7: Proje Yazma Eğitimleri

İl	Tarih	Katılımcı Sayısı
Bingöl	04-05.11.2010	54
Elazığ	08-09.11.2010 10-11.11.2010 13-14.12.2010	119
Malatya	04-05.11.2010 08-09.11.2010 10-11.11.2010 23-24.11.2010 15-16.12.2010 12.11.2010 (Arapgir) 12.11.2010 (Akçadağ)	232
Tunceli	02-03.11.2010	27
TOPLAM	-	432

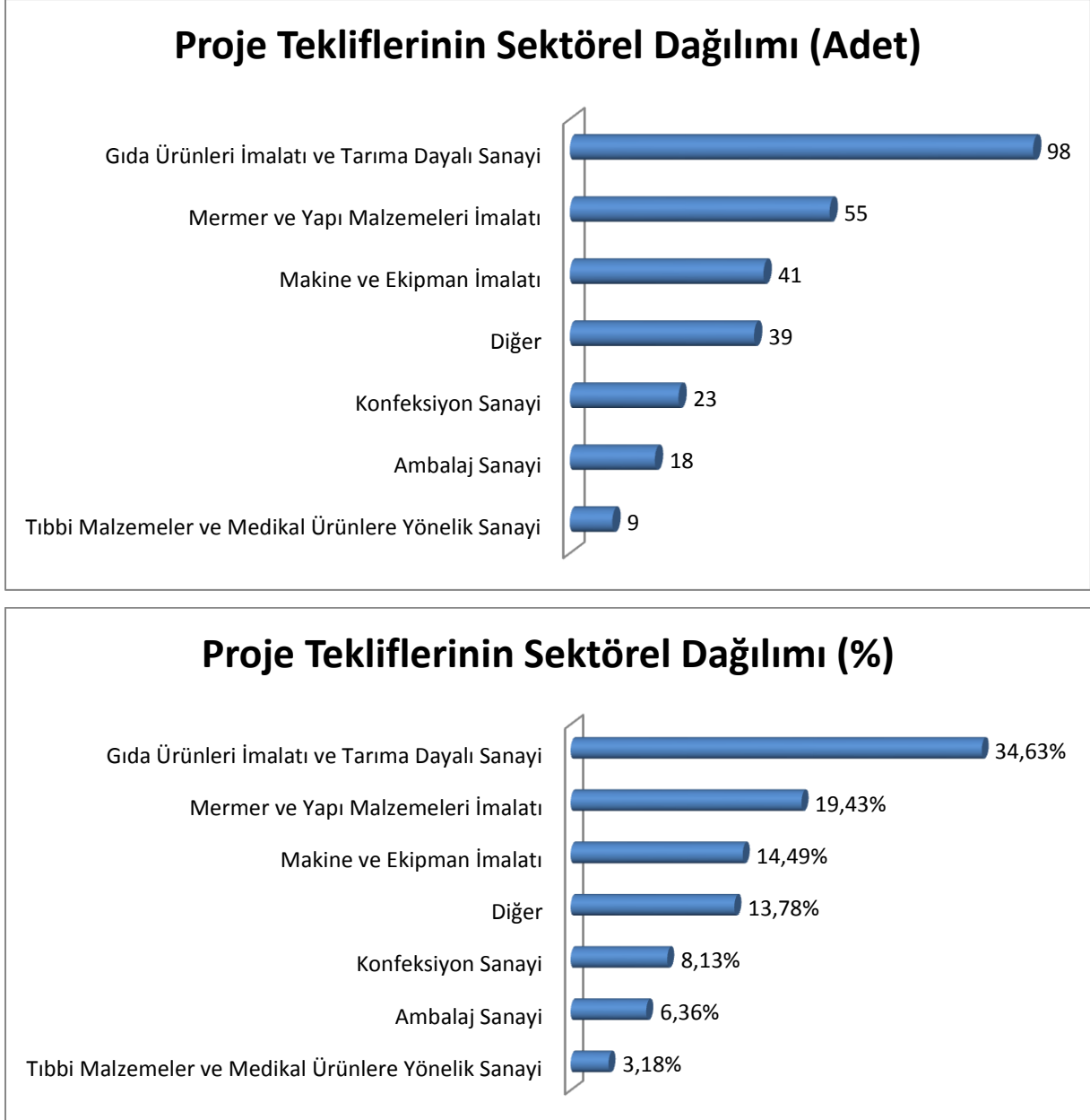
Proje Teklifi Teslim Süreci: Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı'nın son başvuru tarihi olan 30 Aralık 2010, saat 20:00 itibarıyla 283 proje teklifi Ajansımıza ulaşmıştır. Proje teklifi teslim sürecinin daha hızlı ve güvenilir şekilde yürüyebilmesi için Başvuru Sahipleri'nden internet üzerinden ön veri giriş formunu doldurmalar talep edilmiş ve hazırlanan Access-Excel tabanlı bir programla proje veri tabanı takip edilmiştir. Aynı program ön inceleme, bağımsız değerlendirme ve değerlendirme komitesi süreçlerinde de kullanılacak ve projeler bu program üzerinden izlenecektir.

Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı kapsamında yapılan proje tekliflerinin illere ve sektörler göre dağılımları Şekil 4 ve Şekil 5'te verilmiştir.

Şekil 4: Proje Tekliflerinin İllere Dağılımı

Şekil 4'te görüldüğü üzere proje tekliflerinin illere göre dağılımı ile il nüfusunun bölge nüfusuna oranı arasında önemli düzeyde bir paralellik mevcuttur.

Şekil 5: Proje Tekliflerinin Sektörel Dağılımı

Şekil 5'te görüldüğü üzere proje tekliflerinin yaklaşık % 35'i TRB1 Bölgesi'nde işletme sayısı açısından ilk sırada yer alan (TRB1 2010-2013 Bölge Planı) Gıda Ürünleri İmalatı ve Tarıma

Dayalı Sanayi önceliğine yöneliktir. Proje tekliflerinin %14'ü rehberde belirtilen öncelikli sektörler dışında bir sektörden gelmiştir.

Değerlendirme ve Seçim Süreci: Proje tekliflerinin ön incelemesi son başvuru tarihi olan 30 Aralık 2010'dan sonra başlatılmış ve 2011 yılında da sürdürülmüştür.

Doğrudan Faaliyet Desteği

Ajansımız 2010 Doğrudan Faaliyet Destek Programı, 01 Kasım 2010 tarihinde “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”ne uygun olarak web sitemiz üzerinden ilan edilmiştir. Programın toplam bütçesi 550.000 TL olup, uygun başvuru sahiplerine asgari 18.000 TL, azami ise 70.000 TL olmak üzere %20-%100 arasında değişen oranlarda destek sağlanması öngörülmüştür. Uygun Başvuru Sahipleri yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, kar amacı gütmeyen birlikler ve kooperatifler olarak belirlenmiştir. Programın genel amacı, TRB1 Bölgesinde sosyo-ekonomik gelişmeyi hızlandırabilecek, bölgesel kalkınmaya katkı sağlayabilecek önemli fırsatların değerlendirilmesidir. Programın özel amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- Stratejik araştırma, planlama ve fizibilite çalışmalarına ve
- Bölgenin yatırım, tarım, sanayi ve ihracat ortamının iyileştirilmesine yönelik stratejik eylem ve faaliyetlere destek sağlamaktır.

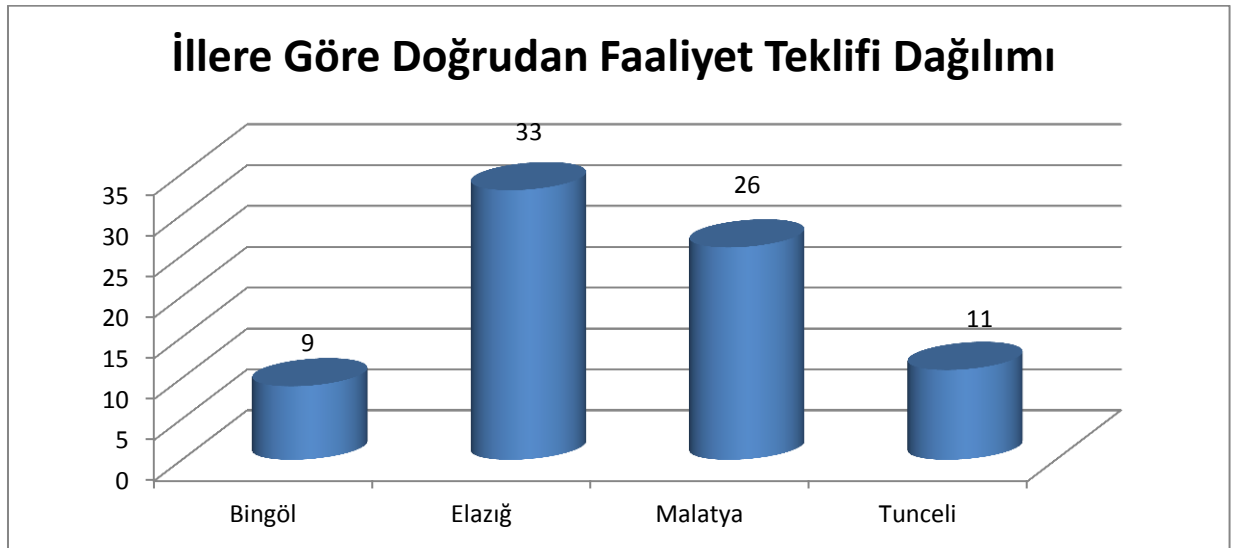
Bu amaçlara yönelik belirlenen öncelikler ise aşağıda verilmiştir:

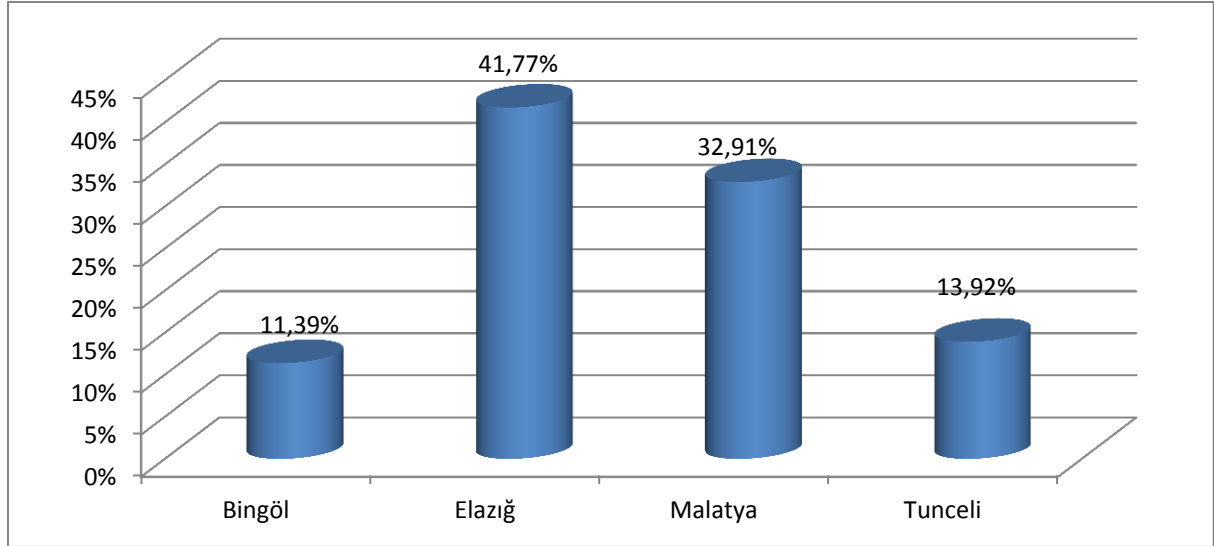
- Nitelikli insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesi,
- Tarımsal ürünlerin katma değerinin ve tarımsal kapasitenin artırılması,

- Balıkçılık ve su ürünleri kültür yetiştiriciliği,
- Sektörel kümelenme,
- Yatırım olanaklarının artırılması,
- İşletmelerin pazarlama ve dış ticaret kapasitesinin artırılması,
- Kültür ve turizm değerlerinin tanıtılması, turizmin çeşitlendirilmesi,
- Ulaşım altyapısının iyileştirilmesi,
- Kırsal alanda yaşam kalitesinin artırılması,
- Doğal kaynakların verimli bir şekilde kullanılması,
- Alternatif enerji kaynaklarının kullanım olanaklarının artırılması ve enerji verimliliğinin artırılması,

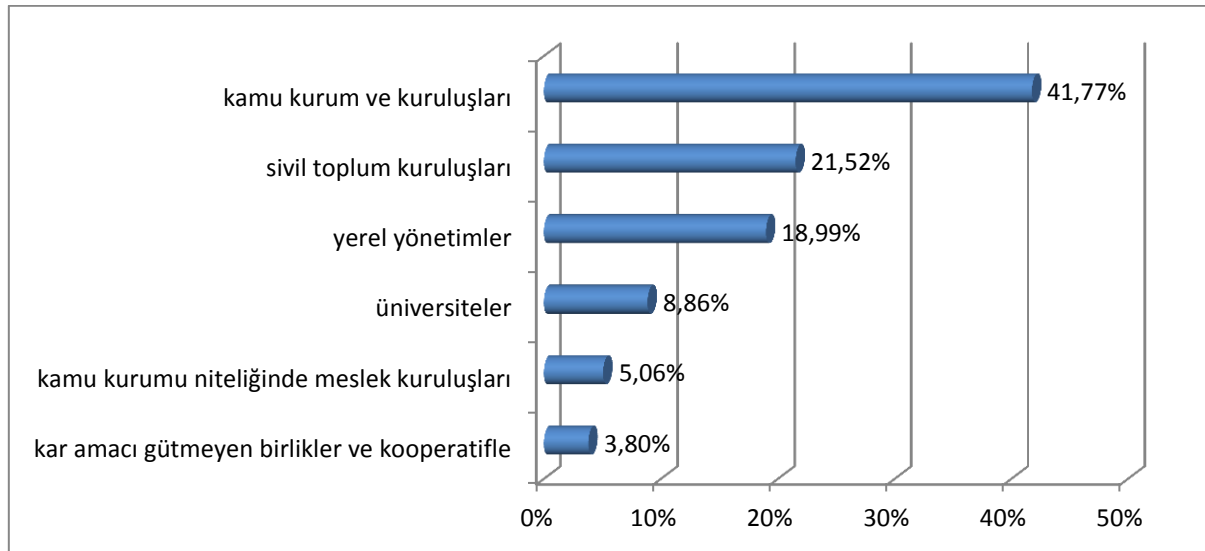
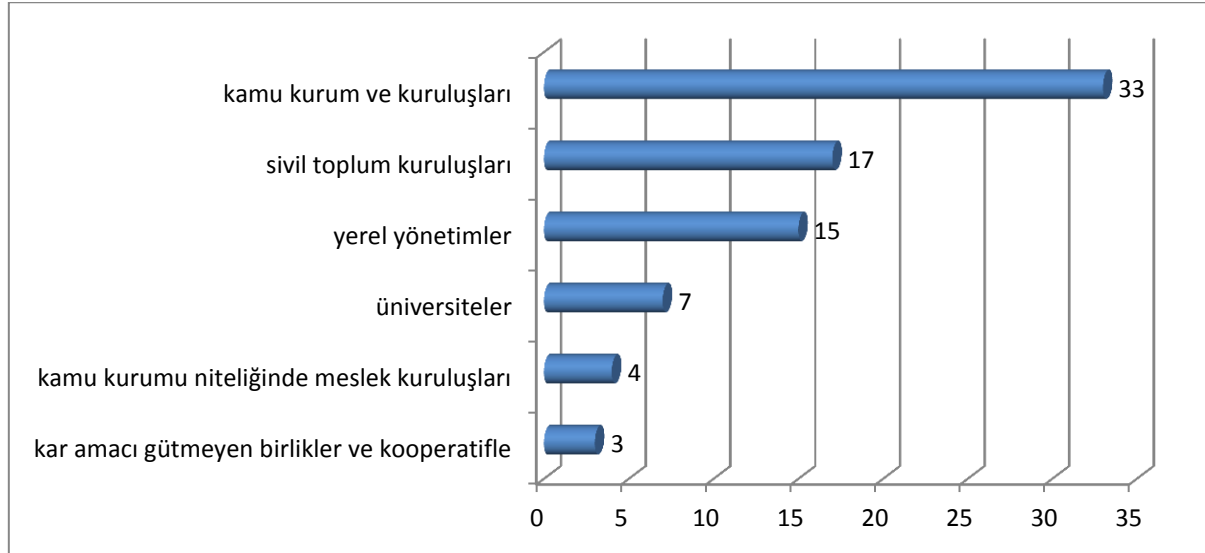
Bilgilendirme Süreci: Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı'nın tanıtımı ve ilgili kurum/kuruluşların bilgilendirilmesi amacıyla 1000 adet başvuru Rehberi ve CD dağıtılmış, kurumlar resmi yazı ile bilgilendirmiş ve yüz yüze görüşmelerle programın amacı ve kapsamı potansiyel Başvuru Sahiplerine aktarılmıştır.

Proje Teklifi Teslim Süreci: Son başvuru tarihi olan 30 Aralık 2010 saat 17:00 itibarıyla 80 Doğrudan Faaliyet Desteği teklifi Ajansımıza ulaşmıştır. Bu projelerin illere ve başvuru sahibi kurumlara göre dağılımları, Şekil 6 ve Şekil 7'de verilmiştir.

Şekil 6: Doğrudan Faaliyet Desteği Tekliflerinin İllere Dağılımı

Şekil 7: Doğrudan Faaliyet Desteği Tekliflerinin Başvuru Sahiplerine Göre Dağılımı

Değerlendirme ve Seçim Süreci: Doğrudan Faaliyet tekliflerinin ön incelemesi son başvuru tarihi olan 30 Aralık 2010'dan sonra başlatılmış ve 2011 yılında da sürdürülmektedir.

Güdümlü Proje Desteği

2010 yılı içerisinde 2011 yılında sağlanacak Güdümlü Proje Desteklerine yönelik saha çalışmaları yürütülmüş, aşağıda konusu ve genel çerçevesi verilen projenin içeriğinin, paydaşlarının ve detaylarının oluşturulmasına yönelik, ilgili taraflarla çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiş ve projelerin genel çerçevesi oluşturulmuştur.

Bu kapsamda, Malatya iline; İşsiz gençler, taş ve ahşap işçiliği dalında iş yapan işletmeler, fuar ve sergi alanında faaliyet gösterecek işletmeler ve turistlerin yararlanacağı, Malatya İl Özel İdaresi, Malatya Belediyesi, Malatya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kent müzesi, yöresel kültür örnekleri sergileme-pazarlama merkezi, sanat evi ve atölyeler, gezi ve dinlenme alanları, Malatya mutfağı örneklerinin yer alacağı bir fuar ve sergi alanı kazandıracak “Turizm Cazibe Merkezi Oluşturulması Kapsamında Geleneksel ve Kültürel Sanatlar Fuar ve Sergi Alanı Kurulması Projesi” nin güdümlü proje kapsamında gerçekleştirilebileceği kararlaştırılmıştır.

3) İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri

2010 yılı Mali Destek Programları kapsamında 2010 yılı içerisinde programların izlenmesine yönelik herhangi bir faaliyet gerçekleştirilmemiştir. Ancak, izleme ve değerlendirme faaliyetlerine hazırlık niteliğinde aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır:

- Ajansımızdan önce faaliyete geçmiş olan Ajanslar ile irtibata geçilerek izleme ve değerlendirmeye ilişkin tecrübelerinden yararlanılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda;
 - Faaliyetleri yerinde izlemek ve uygulamaya ilişkin bilgi edinmek amacıyla 07-08-09.12.2010 tarihlerinde Çukurova Kalkınma Ajansına çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.
 - Deneyimlerini aktarmak üzere Dicle Kalkınma Ajansı tarafından 24.12.2010 tarihinde düzenlenen ve birçok Ajans tarafından katılım sağlanan toplantıya iştirak edilmiştir.
- Ajansımız tarafından alımı yapılan m-files programı bünyesinde, izlemeye ilişkin verilerin kaydedilmesini ve saklanmasını sağlayacak altyapı çalışmaları tamamlanmıştır.

- Mali Destek Programlarında başarılı olan projeler için kullanılacak banka hesapları ve yararlanıcılara uygun şartlarda eş finansman desteği sağlamaya yönelik esasların belirleneceği işbirliği protokollerinin imzalanması amacıyla kamu bankaları ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- Mali destek programlarının türüne göre destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri ile imzalanacak olan sözleşme örnekleri ve ekleri, ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirilerek son hali verilmiştir.
- Proje Uygulama Rehberi ve Satın Alma Rehberi personel tarafından incelenmiş ve destek yararlanıcıları için gerçekleştirilecek eğitim faaliyetleri için hazırlıklar yapılmıştır.
- Görünürlük Rehberi, Ajansımız desteklerinin açıkça görünmesini sağlayacak şekilde düzenlenmiş ve destek yararlanıcıları için gerçekleştirilecek eğitim faaliyetleri için hazırlıklar yapılmıştır.

4) Destek Hizmetleri Faaliyetleri

4.1) Basın ve Halkla İlişkiler

Tablo 8: 2010 yılında Ajansı tanıtan yayın listesi

	Konu Başlığı	Yayıncı Kuruluş	Tarih
1	Fırat Kalkınma Ajansı Faaliyetlerine Yarın Başlıyor	Zaman	31.03.2010
2	Bölgeyi ancak İşbirliği ile Kalkındırabiliriz	Anadolu Ekonomi Gazetesi	Mart 2010
3	Fırat Kalkınma Ajansı Göreve Başlıyor	Türkiye Gazetesi	31.03.2010
4	İlk Hibe Destek Çağrısı Yılsonunda	Anadolu Ekonomi Gazetesi	Nisan 2010
5	Fırat Kalkınma Ajansı Destek Ofisleri Kuracak	Sonsöz Gazetesi	08.04.2010
6	250 Milyon TL'lik Destek	Para Dergisi	09.05.2010
7	Köşe Yazısı (Prof. DR. Asaf VAROL)	Günışığı Gazetesi	08.07.2010
8	Kalkınma Kurulu Toplantısı Yapıldı	Günışığı Gazetesi	23.07.2010
9	Fırat Kalkınma Ajansı Proje İlanına Çıkacak	Türkiye Gazetesi	17.09.2010
10	Fırat Kalkınma Ajansı Desteklere Başlıyor	Anadolu Ekonomi Gazetesi	Eylül 2010
11	Fırat Kalkınma Ajansı	Hürriyet GAP	21.10.2010
12	Fırat Kalkınma Ajansının Yönetim Merkezi Hizmete Girdi	Zaman Gazetesi	21.10.2010
13	FKA'dan 11 Milyon liralık dev kaynak	Sonsöz Gazetesi	22.10.2010

14	Kalkınma Ajansı Kaynak Yaratıyor	Hürriyet GAP	22.10.2010
15	Bölgenin Potansiyeli Değerlendirilecek	Türkiye Gazetesi	10.11.2010
16	Kaliteli Projeler Bekliyoruz	Anadolu Ekonomi Gazetesi	Kasım 2010

Tablo 9: 2010 yılında Ajansın Katıldığı Programlar

	Programın Adı	Kanal Adı	Tarih
1	Malatya Ekonomedy	Vuslat TV	02.10.2010
2	Ekonomik Gelişme Programı Açılışı	S Haber, Bloomberg	20.10.2010
3	Güne Bakış	TV Malatya	28.10.2010
4	Ana Haber Bülteni	Kanal 23	08.11.2010
5	Ana Haber Bülteni	Kanal 9	10.11.2010
6	Haber Aktüel	Ufuk TV	27.11.2010
7	Gündem	Kanal E	11.12.2010

5) Yatırım Destek Ofisi Faaliyetleri

5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun”un 15. maddesine dayanılarak, aynı Kanun’un 16. maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmek üzere Ajansımızın görev alanını oluşturan Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerinde Yatırım Destek Ofisleri kurulmuştur.

Malatya Yatırım Destek Ofisi, 2010 yılı Ekim ayından itibaren Ajans merkez binasında faaliyetlerini sürdürmektedir. Malatya YDO bünyesinde 3 uzman personel görev yapmaktadır.

Bingöl Yatırım Destek Ofisi, 2010 yılı Kasım ayı itibariyle Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası'nda faaliyetlerine başlamıştır. 23 Aralık 2010 tarihinde resmi açılışı gerçekleştirilen Bingöl YDO'da 2 uzman personel görev yapmaktadır.

Elazığ Yatırım Destek Ofisi, 2010 yılı Kasım ayı itibariyle fiili olarak çalışmalarına başlamış olup, 9 Kasım 2010 tarihindeki resmi açılış ile birlikte faaliyetlerini Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası'nda sürdürmektedir. Elazığ YDO'da 3 uzman personel görev yapmaktadır.

Tunceli Yatırım Destek Ofisi, 2010 yılı Aralık ayından itibaren Tunceli Esnaf Sanatkarlar Odası Binası'nda faaliyetlerini sürdürmektedir. Tunceli YDO bünyesinde 1 uzman personel görev yapmaktadır.

Yatırım Destek Ofisleri tarafından 2010 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

5.1) Malatya Yatırım Destek Ofisi

İlin ve Bölgenin potansiyellerini tespit etmek, bölgedeki kurum ve kuruluşlarla işbirliği imkânlarını değerlendirmek ve bölgedeki mevcut yatırımları yerinde görmek amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlara ziyaretler düzenlenmiştir. Bu kapsamda görüşülen kurum ve kuruluşlar aşağıda listelenmiştir:

- Kırsal kalkınma destekleri ve IPARD programı hakkında bilgi almak, yapılacak faaliyetlerde kurumlar arası koordinasyonu sağlamak amacıyla Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Malatya İl Koordinatörlüğü,
- Yatırım imkânları, altyapı ve işletme portföyleri hakkında bilgi almak ve yatırımcıların karşılaştıkları sorunlar hakkında fikir alışverişinde bulunmak için I. ve II. Organize Sanayi Bölgesi Müdürlükleri,
- İlin sanayi ve ticaret potansiyelini incelemek, devam eden kamu yatırımlarını değerlendirmek üzere Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, İl Özel İdaresi,
- YDO faaliyetleri hakkında bilgilendirmek üzere Malatya Belediyesi,
- Malatya'nın yatırım potansiyelleri hakkında fikir alış verişinde bulunmak ve faaliyetleri hakkında bilgi almak üzere Malatya Valiliği Tek Adımda Yatırım Bürosu,
- Malatya'da tarım sektörüyle ve bilhassa kayısıyla ilgili fikir alışverişinde bulunmak ve Kayısı Araştırma Raporu hazırlamak amacıyla; Tarım İl Müdürlüğü, Malatya Meyvecilik Araştırma Enstitüsü, Malatya Ticaret ve Sanayi Odası, Malatya Ticaret Borsası, Yeşilyurt Belediye Başkanlığı, İnönü Üniversitesi Kayısı Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü, ODTÜ Gıda Mühendisliği Bölümü, Kayısı Araştırma ve Tanıtma Vakfı (KAYVAK),
- Kurumsal işbirliğini geliştirmek ve yatırımcılara nasıl yardımcı olabileceğimizi görüşmek üzere, Malatya Ticaret ve Sanayi Odası, Malatya Ticaret Borsası,
- Faaliyetleri ve mevcut çalışmalarını hakkında bilgi almak ve işbirliği olanaklarını tartışmak amacıyla, Malatya İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü,
- KOBİ destekleri hakkında bilgi almak ve kurumsal işbirliğini geliştirmek üzere KOSGEB Malatya Müdürlüğü ve
- TÜİK Malatya Bölge Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü, İŞKUR İl Müdürlüğü, Malatya Vergi Dairesi Başkanlığı, MÜSİAD Malatya Şubesi, MAKİAD ve MASİAD

Malatya YDO tarafından, Ekim - Aralık dönemi içerisinde toplam 158 yatırımcıyla gerçekleştirilen görüşmelerde Ajansın ve Malatya Yatırım Destek Ofisi'nin çalışmaları ve Bölgedeki yatırım imkanları hakkında bilgiler verilmiştir.

2010 yılı Ekim-Aralık döneminde Malatya YDO'nun takip ettiği büyük yatırım ve yatırımcılara aşağıda yer verilmiştir:

- Leke Jeans (Kent Tekstil) firmasına Malatya'daki yatırım fırsatları ve yatırım teşvikleri hakkında bilgi verilmiş, firma temsilcilerinin ilgili kurumlarla koordinasyonu sağlanmış, yer tahsisi konusunda alternatifler sunulmuştur.
- Alkım Tekstil firmasına Malatya'daki yatırım teşvikleri, teknik ve sosyal altyapı hakkında bilgiler verilmiş, firma temsilcilerine yer tahsisi konusunda alternatifler sunulmuştur.

Söz konusu iki firma ile görüşmeler devam etmekte olup yapılması muhtemel yatırımlarla yaklaşık 1000 kişilik istihdam sağlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca Malatya YDO tarafından Yerel Program ve Projelerin Takip Edilmesi ve Kurumsal İşbirliklerinin geliştirilmesi kapsamında;

- Malatya Vagon Onarım Fabrikası ile ilgili olarak Malatya Valiliği'nce hazırlanmış olan fizibilite ve çalışma raporu incelenmiş ve gelişmelere yönelik toplantılara katılım sağlanmıştır.
- Malatya Valiliği koordinasyonunda Şire Pazarı'nın modernizasyonu ile ilgili olarak yapılan ön çalışmalara katılım sağlanmıştır.
- ILO, UNIDO, UNDP, İTKİB paydaşlarıyla oluşturulan "Türkiye'nin tekstil sektöründe KOBİ'ler için sürdürülebilir ağlar ve ilişkiler zinciri oluşturulması ortak programı" tanıtım toplantısına katılım gerçekleşmiştir. Bu program çerçevesinde, Malatya'da tekstil sektörünü analiz etmeye yönelik firma ve kurum ziyaretleri yapılmış, Ajansımızda sektör temsilcilerinin katılımıyla bir çalıştay düzenlenmiştir.
- IBM Kurumsal Hizmet Gücü Programı kapsamında tarım ve tekstil sektörüne yönelik yapılan çalışmalarda Malatya Yatırım Destek Ofisi koordinasyon sağlamıştır. Bu

kapsamda tarıma dayalı sanayi ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren bir çok firma ziyaret edilmiştir.

- Daha önce tekel depoları olarak kullanılmakta olan arazi ve binaların yatırım yapılarak üretime yönelik faaliyetler için kullanılması ve İŞGEM kurulmasına yönelik Malatya Valiliği tarafından yürütülen çalışmalara katılım sağlanmıştır.
- Yatırımlarda devlet destekleri mevzuat değişikliği ile ilgili olarak DPT'ye Malatya ve bölge illerindeki teşvik sistemi uygulama sonuçları ve bölgenin taleplerini içeren rapor sunulmuştur.
- İrlanda'nın Shannon Bölgesi Kalkınma Ajansı'ndan Ajansımıza gelen yetkililerle yapılan tecrübe paylaşım toplantılarına katılım sağlanmış, ziyaretçilerin çeşitli fabrika ziyaretleri ve Malatya'daki diğer faaliyetleri koordine edilmiştir.

Diğer Faaliyetler:

- Malatya'da 8 milyon civarında kayısı ağacından yaklaşık 350.000 ton yaş kayısı, 110 bin ton kuru kayısı elde edilmektedir. Malatya tek başına dünya yaş kayısı üretiminde %11, dünya kuru kayısı üretiminde ise yaklaşık %70' lik bir paya sahip konumdadır. Bölgemiz ve Malatya için bu derece öneme haiz kayısının üreticiden yurtiçi ve yurtdışındaki son tüketiciye ulaşmasına kadarki süreci, bu süreçteki fırsat ve tehditleri analiz etmek, sorunları belirleyerek çözüm önerileri geliştirmek, Malatya kayısının dünyadaki konumunu rakamlarla ortaya koymak ve bu anlamda Malatya kayısı için bir tasavvur oluşturmak amacıyla Malatya Yatırım Destek Ofisi tarafından **Kayısı Araştırma Raporu** hazırlanmıştır.
- Aşağıdaki sıralanan fuarlarda standımız kurularak Ajansımız katılımcı olarak yer almıştır. Bu fuarlarda Malatya Yatırım Destek Ofisi uzmanlarımız Ajansımız, Ajansımızın sağladığı destekler ve bölgemiz hakkında fuar ziyaretçilerini bilgilendirmişlerdir.
 - 18. Malatya Genel Sanayi ve Ticaret Fuarı (14-18 Temmuz 2010, Malatya)
 - Malatya Günleri (7-10 Ekim 2010, Ankara)

5.2) Bingöl Yatırım Destek Ofisi

İlin ve Bölgenin potansiyellerini tespit etmek, bölgedeki kurum ve kuruluşlarla işbirliği imkânlarını değerlendirmek ve bölgedeki mevcut yatırımları yerinde görmek amacıyla çeşitli

kurum ve kuruluşlara ziyaretler düzenlenmiştir. Bu kapsamda görüşülen kurum ve kuruluşlar aşağıda listelenmiştir:

- Bingöl’de arıcılık ve Bal Üretimi faaliyeti kapsamında teknik bilgi almak üzere, Bingöl Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu,
- Bingöl’de Bal Ormanları hakkında bilgi almak amacıyla Bingöl Orman İşletme Müdürlüğü,
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı kapsamında geçmiş yıllarda (2006-2010) Bingöl’de verilmiş desteklere dair bilgi almak üzere Tarım İl Müdürlüğü ve
- Çeşitli konularda karşılıklı görüş alışverişi amacıyla, Bingöl Belediye Başkanlığı, Bingöl İl Özel İdaresi ve Bingöl Üniversitesi’ne ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

Bingöl YDO tarafından, Kasım-Aralık dönemi içerisinde toplam 57 paydaşla gerçekleştirilen görüşmelerde Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı ile Doğrudan Faaliyet Desteği Ajansın ve Bingöl Yatırım Destek Ofisi’nin çalışmaları ve Bölgedeki yatırım imkanları hakkında bilgiler verilmiştir.

Diğer Faaliyetler:

- Yatırım Destek Ofisini ziyaret edecek yatırımcılara sunulmak üzere "Bingöl’de Yatırım Fırsatı İçeren Sektörler" konulu broşür hazırlanmıştır.
- Bingöl Karlıova İlçesi Derinçay Havzası Termik Santral Yatırımı Raporu Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanarak Bingöl Valiliğine sunulmuştur.

5.3) Elazığ Yatırım Destek Ofisi

İlin ve Bölgenin potansiyellerini tespit etmek, bölgedeki kurum ve kuruluşlarla işbirliği imkânlarını değerlendirmek ve bölgedeki mevcut yatırımları yerinde görmek amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlara ziyaretler düzenlenmiştir. Bu kapsamda görüşülen kurum ve kuruluşlar aşağıda listelenmiştir:

- Hazar Gölü ile ilgili ortak çalışmalar yapılması konusunda fikir birliği oluşturmak amacıyla, Hazar Gölü Yönetim Planı’nı hazırlayan Anadoku,
- Yeni Toprak Kanunu hakkında bilgi almak amacıyla, Tarım İl Müdürlüğü,

Elazığ YDO tarafından, Kasım-Aralık dönemi içerisinde toplam 132 paydaşla gerçekleştirilen görüşmelerde Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı ile Doğrudan Faaliyet Desteği Ajansın ve Elazığ Yatırım Destek Ofisi'nin çalışmaları ve Bölgedeki yatırım imkanları hakkında bilgiler verilmiştir.

Diğer Faaliyetler:

- 29.12.2010 tarihinde Yatırım Destek Ofisi uzmanlarımız tarafından AB Leonardo ve Grundtwin programları hakkında bilgi almak için Ankara'da bulunan Ulusal Ajans'a çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.
- Valiliğin öncülüğünde fizibilite çalışmaları yapılan; Elazığ'da yeni havayolu terminali yapılmasıyla eski terminalin "Havayolu Kargo Terminali"ne dönüştürülmesi projesi ile ilgili olarak yatırımcıların Elazığ Valiliği ile irtibata geçmesi sağlanmıştır.

5.4) Tunceli Yatırım Destek Ofisi

İlin ve Bölgenin potansiyellerini tespit etmek, bölgedeki kurum ve kuruluşlarla işbirliği imkânlarını değerlendirmek ve bölgedeki mevcut yatırımları yerinde görmek amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlara ziyaretler düzenlenmiştir. Bu kapsamda görüşülen kurum ve kuruluşlar aşağıda listelenmiştir:

- Tunceli'de İş Geliştirme Merkezi kurulması konusunda Tunceli Valiliği ve Tunceli İl Özel İdaresi,

Tunceli YDO tarafından, Kasım-Aralık dönemi içerisinde toplam 11 paydaşla gerçekleştirilen görüşmelerde Ekonomik Gelişme Mali Destek Programı ile Doğrudan Faaliyet Desteği Ajansın ve Tunceli Yatırım Destek Ofisi'nin çalışmaları ve Bölgedeki yatırım imkanları hakkında bilgiler verilmiştir.

Diğer Faaliyetler:

- Tunceli Üniversitesi Rektörlüğü öncülüğünde, ilimizin yöresel ürünlerinin tanıtılması için neler yapılabileceği ile ilgili bir Toplantı düzenlenmiş ve Antalya'da düzenlenen YÖREX Türkiye fuarına katılma yönünde bir fikir birliği oluşmuştur.

C. EĞİTİM, SEMİNER VE TOPLANTILAR

- Ajansımızın tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları kapsamında;
 - 19.01.2010'da Tunceli'de
 - 20.01.2010'da Bingöl'de
 - 21.01.2010'da Elazığ'da
 - 22.01.2010'da Malatya'da

Tanıtım ve Bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

- **Çalışma Ziyaretleri;**

Ajansımız uzman ve destek personeli tarafından gerçekleştirilen bu ziyaretlerde;

Daha önce kurulan Ajansların organizasyon yapısı ve işleyişi hakkında bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede;

- 05.04.2010 - 09.04.2010 tarihleri arasında Karacadağ Kalkınma Ajansı
- 12.04.2010 - 16.04.2010 tarihleri arasında Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
- 19.04.2010 - 23.04.2010 tarihleri arasında Mevlana Kalkınma Ajansı
- 04.05.2010 - 07.05.2010 tarihleri arasında Çukurova Kalkınma Ajansı
- 04.05.2010 - 07.05.2010 tarihleri arasında Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı

Ajans Uzmanları ve Destek Personeli tarafından ziyaret edilmiştir.

- 21.06.2010' da Yönetim Kurulu tarafından İzmir Kalkınma Ajansına ziyarette bulunulmuş, bu kapsamında İzmir Kalkınma Ajansı hakkında genel bir bilgilendirme yapıp, 2 adet sosyal içerikli proje, 2 adet de KOBİ projesi yerinde incelenmiştir.

- **Katılım Sağlanan Eğitim, Seminer ve Toplantılar;**

- 30.03.2010'da Malatya TSO tarafından gerçekleştirilen "2010-2013 yılı Stratejik Planlama Paydaş Çalıştayı"na katılım gerçekleştirilmiştir
- 21.04.2010'da Malatya İnönü Üniversitesi'nde yapılan "Girişimcilik Konferansı"na katılım sağlanmıştır.
- 27.04.2010 - 02.05.2010 tarihleri arasında Kamu Araştırmaları Vakfı tarafından Antalya'da düzenlenen "Proje Hazırlama, Uygulama ve Yönetme Eğitim Semineri" ne Ajansımız Program Yönetim Birimi ve İzleme Değerlendirme Birimi uzmanlarınca katılım sağlanmıştır.
- 28.04.2010 - 04.05.2010 tarihleri arasında Malatya Valiliği tarafından düzenlenen beş günlük "Kamu Kurum ve Kuruluşları Tanıtım ve Bilgilendirme Toplantıları"na Ajansımız uzmanları ve destek personeli iştirak etmiştir.
- 30.04.2010'da MAKİAD (Malatya Aktif İşadamları Derneği) tarafından ilk kez düzenlenen "Cumartesi Toplantıları" etkinliğine katılım gerçekleştirilmiştir.
- 21.05.2010' da Malatya Valiliği tarafından gerçekleştirilen "Sosyal Destek Programı (SODES) Tanıtım Toplantısı"na katılım sağlanmıştır.

- 24.05.2010 - 26.05.2010 tarihleri arasında Diyarbakır Valiliği, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, KOSGEB, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası ve Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından Dicle Üniversitesi'nde ortaklaşa düzenlenen "I. Uluslararası Katılımlı Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği Sempozyumu ve Mermercilik Şurası"na Ajansımız uzmanlarınca katılım sağlanmıştır.
- 08.06.2010' da Alacakaya Mermer İşletmesi Tesisleri'nde gerçekleşen Fırat Meclisi Derneği Bilgilendirme Toplantısı'na katılım gerçekleştirilmiştir.
- 10.06.2010'da Elazığ Ticaret ve Sanayi Odasının Meclis Toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 18.06.2010 - 20.06.2010 tarihleri arasında, KUDAKA (Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı) tarafından Erzurum'da gerçekleştirilen "AZUTİB-1 Toplantısı" na katılım gerçekleştirilmiştir.
- 24.06.2010 - 25.06.2010 tarihleri arasında Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından Adana'da düzenlenen "Tecrübe ve Bilgi Paylaşımı Toplantısı"na İzleme ve Değerlendirme Birimi uzmanlarınca katılım sağlanmıştır. Proje Uygulama Döneminde karşılaşılan sorunlar ve dikkat edilmesi gereken hususlar konusunda tecrübe sahibi ajanslardan bilgi aktarımı sağlanmıştır.
- 28.06.2010 - 01.07.2010 tarihleri arasında İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından Gaziantep'te düzenlenen "GeoDA" Programı Eğitimi"ne katılım sağlanmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemleri hakkında gerçekleşen eğitim bölge planı hazırlık sürecinde yapılan mekansal analiz çalışmalarına katkı sağlamıştır.
- 5-9 Temmuz 2010 tarihleri arasında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafında Serhat Kalkınma Ajansı'nın ev sahipliğinde Kars'ta gerçekleştirilen "Kalkınma Ajanslarına Yönelik Modül 2 Eğitim Semineri"ne katılım sağlanmıştır.

- 17 - 18 Eylül 2010 tarihleri arasında Doğu Anadolu Kalkınma Ajansından iki uzman tarafından proje teklif çağrısı kapsamında bilgi ve tecrübe paylaşımı Ajansımızda gerçekleştirilmiştir.
- 21 Eylül 2010 TÜSİAD ve TÜRKNFED işbirliğiyle Elazığ ve Tunceli'de düzenlenen "Bölgesel Kalkınma ve İş Dünyası Toplantıları"na katılım gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Devlet Bakanı Zafer ÇAĞLAYAN, TÜSİAD Başkanı Ümit BOYNER, Elazığ Valisi Muammer EROL, Elazığ Belediye Başkanı Süleyman SELMANOĞLU ve Fırat Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Fethi ALTUNYUVA ve Ajans uzmanlarımız katılmıştır.

- 22 Eylül 2010 tarihinde İzmir'de düzenlenen 3. Elazığ Lobi çalıştayına katılım sağlanmıştır.
- 23-24 Eylül tarihlerinde MFIB Hibe Programları Koordinatörü M. Fatih Yıldız tarafından ajans uzmanlarına ve destek personellerine yönelik olarak "Proje Döngüsü Yönetimi" (PCM) ve Hibe süreci yönetimi konularında verilen eğitime katılım sağlanmıştır.
- 07-10 Ekim arasında Ankara'da Malatya'nın tanıtımı için gerçekleştirilen 'Malatya Günleri' etkinliğine katılım gerçekleştirilmiştir.

- 07-08 Ekim 2010 tarihleri arasında proje teklif çağrısındaki bilgilendirme ve eğitim toplantılarına hazırlık kapsamında ajans personeli, Eğitici İlker KALDI tarafından verilen "Eğitimcinin Eğitimi" konulu eğitime katılım sağlanmıştır.
- DPT ve Alman Uluslararası Eğitim ve Öğrenim-InWent GmbH tarafından 01-04.11.2010 tarihlerinde düzenlenen "Training for Experts of RDAS - Improving the Capacities to Develop Regional Programmes" ve 22-26.11.2010 tarihlerinde düzenlenen "Understanding Regional Growth" eğitim programlarına katılım sağlanmıştır.
- 11.11.2010 tarihinde Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri Programı "Türkiye'nin Tekstil Sektöründe KOBİ'ler için Sürdürülebilir Ağlar ve İlişkiler Zinciri Oluşturulması Ortak Programı" kapsamında Malatya'da düzenlenen toplantıya ajans uzmanları tarafından katılım gerçekleştirilmiştir.
- 29 Kasım - 3 Aralık Shannon Development, İrlanda'dan Danışmanlık direktörü ve Turizm Danışmanlığı Müdürü'nün Ajansımıza gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında Shannon Development'in faaliyetleri ve tarihi konusunda bilginin yanı sıra İş Planı, Kümelenme, Teknoloji Parkları konularında eğitim alınmıştır.

- 13-17 Aralık 2010 tarihleri arasında DPT tarafından düzenlenen KAYS Eğitimi ve Kalkınma Ajanslarının Güçlendirilmesi konulu eğitimlere katılım sağlanmıştır.
- 14 Aralık 2010 tarihinde Malatya Valiliği tarafından düzenlenen İnsan Hakları Paneli ve 15 Aralık 2010 tarihinde Malatya Emniyet Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Kadına Şiddet” konulu sempozyuma katılım sağlanmıştır.

Bunların dışında Ajansımız aşağıdaki toplantı ve eğitimlerin organizasyonunu gerçekleştirmiştir:

- 10.05.2010 - 14.05.2010 tarihleri arasında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından Ajansımız ev sahipliğinde Malatya Anemon Otel’de gerçekleştirilen “Kalkınma Ajanslarına Yönelik Modül 1 Eğitim Semineri”ne katılım sağlanmıştır.

- 19.05.2010’da Malatya Akkoza Otel’de “Bölge Planı Başlangıç Toplantısı” gerçekleştirilmiştir.
- 17.06.2010’da Malatya Anemon Otel’de GAP Bölge Kalkınma İdaresi Uzmanı A.Mekin TÜZÜN tarafından verilen Eğitim Semineri’ne katılım sağlanmıştır. Ajansımız, Bölgesel Kalkınma Teşkilatları, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Modeli,

GAP Eylem Planı Gelişmeleri ve Başkanlığın Kalkınma ve Planlama yaklaşımı ile ilgili olarak bilgilendirilmiştir.

- 28.06.2010'da Elazığ Akgün Otel'de Ajansımız koordinasyonunda DAP'a Katkı Sağlayan Fırat Üniversitesi Temsilcileri ile "Bilgi Paylaşımı Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

- 26-28 Ekim 2010 tarihleri arasında Ajansımız ile Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi işbirliği ile düzenlenen "İhracat Mevzuatı ve İhracata Yönelik Devlet Yardımları" konulu seminerler, Ortadoğu ülkelerinden Irak ve İran Ülke Masaları Uzmanları tarafından Elazığ, Tunceli, Bingöl ve Malatya'da gerçekleştirilmiştir.
- 24 Aralık 2010 tarihinde, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Fırat Kalkınma Ajansı işbirliği ile Ajansımız hizmet binasında düzenlenen Temel AB eğitimine katılım gerçekleştirilmiştir.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

a. Üstün Yönler

- Yerine getirilmekle yükümlü olunan görevlerin gereği gibi gerçekleştirebilmesi için yüksek öneme sahip olan kurumsallaşma çalışmalarının tamamlanmış olması,
- Ajansın, Yönetim Kurulu, Kalkınma Kurulu üyeleri ile yerel otoriteler ve bölgedeki paydaşlarca sahiplenmiş olması,
- Ajansın kurulu olduğu bölgenin sahip olduğu gelişme potansiyeli,
- Kurumsal yapının geliştirilmesi için yeterli kaynaklara sahip olunması,

Fırat Kalkınma Ajansının en önemli güçlü yönleri olarak öne çıkmaktadır.

b. Zayıf Yönler

- Ajansların Türkiye’de yeni bir idari yapı olması,
- Ajansların faaliyetleri ve bölgesel kalkınma politikaları hakkında kamuoyunun yeterince bilgi sahibi olmaması,
- Model ve tecrübe eksikliği ,
- DPT ile Ajansların koordinasyonunun yeterli etkinlikte sağlanamaması

ajansın zayıf yönleri arasında sayılabilir.

c. Değerlendirme

Ajans kurumsal yapılanmasını tamamladıktan sonra oluşturacağı, teknik kapasitesi yüksek, güçlü organizasyon yapısı ile bölgesel gelişme politikaları ve uygulamaları açısından bölgede önemli roller üstlenmelidir. Var olan aktif ve katılımcı yönetim kurulu ve kalkınma kurulunun da destekleriyle, bölgenin potansiyellerini ortaya çıkaracak, bölgenin sorunlarına makul ve etkili çözümler üretecek ve bölgenin geleceğine yönelik güçlü bir perspektif sunacak bir Bölge Planının hazırlanması Ajansın öncelikli faaliyetlerinden biri olmuştur. Bu çalışmalar kapsamında, komisyonlar oluşturulması, çalıştaylar düzenlenmesi gibi yöntemler kullanılarak, bölgedeki paydaşların görüş ve önerilerinin azami düzeyde alınması için özel çaba sarf edilmiştir. Hazırlanan Bölge Planının, Ajansın gerçekleştireceği faaliyetlere rehberlik görevi üstleneceği düşünülmektedir. Bununla birlikte bölge planı hazırlama sürecinde karşılaşılan verilere ulaşma ve ulaşılan verilerin güvenilirliği hususundaki sıkıntıları aşmak için gerekli

tedbirlerin alınması ileriki dönemlerde hazırlanacak planları daha nitelikli hale getirecektir. Hazırlanan Bölge Planı doğrultusunda mali destek programları uygulanmaya başlamış olup, takip eden yıllarda bölgenin proje hazırlama ve uygulama yeteneğini artıracak mali ve teknik destek mekanizmaları uygulanmaya devam edilecektir. Ayrıca 2011 yılından itibaren; Ajansın kurumsal yapısının güçlendirilmesi, bölgede yatırım imkânlarının geliştirilmesi, stratejik işbirlikleri geliştirilmesi, kümelenmelerin ve kümelenme stratejilerinin tespiti, sosyal yapının güçlendirilmesi faaliyetleri Fırat Kalkınma Ajansının en önemli öncelikleri olacaktır.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

- Daha önce kurulmuş ve yeni kurulmakta olan kalkınma ajansları ile ortak iletişim ve işbirliği ağları hızlı bir şekilde oluşturulmalı, bilgi ve tecrübe paylaşımı mümkün olan en üst seviyeye çıkarılmalıdır.
- Ajansların bölge ve ülke genelinde tanınırlığını arttıracak faaliyetler hızlı bir şekilde gerçekleştirilmelidir.
- Ajansların genel koordinasyonundan sorumlu Devlet Planlama Teşkilatı ile iletişimi güçlendirecek mekanizmalar geliştirilmelidir.
- Ajansların faaliyetlerini kolaylaştırması açısından temel görev ve yetkilerin net bir şekilde yer aldığı yönetmelik ve tebliğlerin kısa sürede çıkarılması önem arz etmektedir.